

„ZATWIERDZAM”
I ZASTĘPCA KOMENDANTA
WOJEWÓDZKIEGO POLICJI
W OLSZTYNIE
insp. Adam Kołodziejcki
-podpis na oryginale-

Olsztyn, dn. 12.01.2015 r.

Pr- 457/2015

SPRAWOZDANIE

z działań profilaktycznych Policji
na rzecz zapobiegania patologii społecznej
w 2014 roku

Olsztyn 2015

Spis treści:

I. Działania podejmowane w ramach krajowych programów:

1. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	str. 3
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii	str. 10
3. Krajowy Program Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi.....	str. 19
4. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.....	str. 21
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	str. 22

II. Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie innym patologiom społecznym:

1. Prostyucja i wykorzystywanie seksualne.....	str. 37
2. Subkultury.....	str. 38
3. Sekty i nowe ruchy religijne.....	str. 39
4. Bezdomność.....	str. 39
5. Żebractwo.....	str. 42
6. Inne formy patologii.....	str. 43

III. Tabela z zakresu rozpoznania i profilaktycznej pracy Policji na rzecz zapobiegania demoralizacji nieletnich.....	str. 45
--	----------------

I. Działania podejmowane w ramach krajowych programów:

1. Alkoholizm – Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

a) analiza zjawiska

Alkoholizm, obok wielu innych zjawisk patologicznych wciąż stanowi ogromny problem społeczny. Jest to zjawisko, które w dzisiejszych czasach dotyczy każdego. Niczym nieograniczony dostęp do alkoholu powoduje, że piją go nie tylko dorośli. Sięgają po niego również młodzi ludzie i to nie tylko na imprezach czy spotkaniach towarzyskich, ale również w domach rodzinnych, gdzie rodzice przyjmując bezkrytyczną postawę dają swoim dzieciom ciche przyzwolenie na jego spożywanie.

Istotnym elementem mającym znaczący wpływ na zjawisko alkoholizmu jest również obojętność osób dorosłych będących często świadkami sprzedaży alkoholu nieletnim we wszelkiego rodzaju placówkach handlowych i gastronomicznych oraz znieczulica tych, którzy za namową nieletnich sami kupują im alkohol.

Biorąc pod uwagę fakt, iż alkohol stymuluje do zachowań agresywnych, pozbawia hamulców emocjonalnych, w efekcie czego dochodzi do konfliktów z prawem, procentowy udział nietrzeźwych podejrzanych w wybranych kategoriach przestępstw jest spory.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na przełomie ostatnich trzech lat notowany jest spadek ujawnionych nieletnich będących pod wpływem alkoholu. W porównaniu do roku 2013 w roku minionym policjanci ujawnili o **151 mniej** osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu (909 – 2013 rok; 1141 – 2012 rok). Jest to zapewne wynikiem działań profilaktyczno – edukacyjnych podejmowanych przez funkcjonariuszy.

Ujawniono nietrzeźwych nieletnich (formularz III/6)			758
Nietrzeźwi umieszczeni w:			
PDOZ (formularz III/3)	ogółem		5002
	w tym dorośli	kobiet	336
		mężczyzn	4650
	w tym nieletni	dziewczęta	1
		chłopcy	15
Izb wytrzeźwień – Ambulatorium dla Nietrzeźwych w Olsztynie	ogółem		4979
	w tym dorośli	kobiet	726
		mężczyzn	4253
	w tym nieletni		1
Pogotowie Socjalne w Elblągu (w przypadku osób nieletnich doprowadzono do szpitala)	ogółem		3388
	w tym nieletni		0

Jeśli chodzi o liczbę doprowadzeń osób nietrzeźwych do PDOZ, to w porównaniu do 2013 roku w roku minionym było ich o **1586** mniej. W ogólnej liczbie osób nietrzeźwych doprowadzonych w celu wytrzeźwienia spadła też liczba nieletnich. W 2013 roku było ich ogółem 36, natomiast w minionym okresie 16 (15 chłopców i 1 dziewczyna).

Dane liczbowe dotyczące problemu alkoholizmu w roku 2013 przedstawia poniższe zestawienie:

Kwalifikacja prawna	Przestępstwa stwierdzone	Osoby podejrzane	W tym osoby nieletnie
Art. 43 ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	15	12	0
Art. 43 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	1	1	0
Art. 208 KK	16	7	0

* dane na podstawie Biuletynu KWP

W porównaniu do roku 2013, w roku minionym odnotowano **spadek** ogólnej liczby przestępstw związanych z łamaniem zakazu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych (art. 43 ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) z 25 w 2013 roku na **15** w minionym okresie. Spadła też liczba osób podejrzanych z 21 na **12**.

W minionym roku ujawniono **31288** wykroczeń przeciwko przepisom art. 43¹ ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (w 2013 roku – 28695). **872** przypadkach skierowano wniosek o ukaranie do sądu, **16247** osób ukarano mandatem karnym, natomiast w **14059** przypadkach zastosowano środek oddziaływania pozakarnego w postaci pouczenia (art. 41 kw).

		Liczba ujawnionych wykroczeń ogółem	Liczba wykroczeń zakończonych skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu	Liczba wykroczeń zakończonych nałożeniem mandatu karnego	Liczba wykroczeń zakończonych zastosowaniem środków oddziaływania pozakarnego
Wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości	ogółem	33890	872	16961	15947
	w tym art. 43 ¹ ust. 1	31288	872	16247	14059

* dane na podstawie formularza III/5 SESPOL (dane na dzień 26.01.2015 r.)

b) podejmowane działania:

W celu przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonariusze jednostek terenowych w minionym roku podejmowali wzmożone działania o charakterze represyjnym, kontrolnym i profilaktycznym. Realizując działania zmierzające do ograniczania skali spożywania alkoholu wśród najmłodszych, stale współpracowali z różnorodnymi instytucjami, takimi jak ośrodki pomocy społecznej, ośrodki terapii uzależnień, centra pomocy rodzinie, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, urzędy kontroli skarbowej, Straż Graniczna, Straż Ochrony Kolei.

W celu ograniczenia zjawiska alkoholizmu policjanci we wszystkich przypadkach ujawnienia nieletniego pod wpływem alkoholu, każdorazowo przeprowadzali z nim rozmowy profilaktyczne. O każdym ujawnionym przypadku zawiadamiany był Sąd Rodzinny. Policjanci przeprowadzali także czynności sprawdzające, zmierzające do ustalenia sprzedającego alkohol małoletniemu lub osoby, która alkohol małoletniemu udostępniła. Każdorazowo w przypadkach

ujawnionych nietrzeźwych nieletnich, funkcjonariusze dążyli do ujawnienia źródła nabycia alkoholu oraz prowadzili postępowania sprawdzające w kierunku art. 208 KK.

W każdym przypadku stwierdzenia, iż osoba nadużywa alkoholu i w związku z tym powinna być skierowana na leczenie odwykowe, policjanci sporządzali wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W sytuacji, gdy spożywanie alkoholu w danej rodzinie skutkowało pojawianiem się nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu (zwłaszcza w sytuacji, gdy w rodzinie były małoletnie dzieci), policjanci ściśle współpracowali również z pracownikami socjalnymi.

Działania profilaktyczno – edukacyjne warmińsko – mazurskiej policji polegały głównie na edukowaniu dzieci i młodzieży szkolnej podczas licznych prelekcji, ale też na stałej współpracy z gronem pedagogicznym, w celu uświadamiania zagrożeń, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu przez nieletnich i kształtowaniu umiejętności reagowania w sytuacjach ujawnienia osób zagrożonych demoralizacją. Policjanci edukowali młodzież podczas akcji „*Ferie 2014*”, „*Bezpieczne i zdrowe wakacje 2014*”, „*Wagarowicz*”.

Na terenie całego województwa policjanci prowadzili działania prewencyjno – operacyjne pn. „*Chrońmy dzieci przed alkoholem*”. Celem przedsięwzięcia jest zapobieganie demoralizacji i przestępczości nieletnich poprzez ograniczenie dostępu do alkoholu osobom niepełnoletnim. Dotychczasowe działania tzn. pogadanki profilaktyczne, rozmowy z nieletnimi i ich rodzicami, prowadzenie kampanii medialnej skierowanej do sprzedawców alkoholi nt. odpowiedzialnej sprzedaży nie zawsze przynosiły pożądane efekty. Ponadto ograniczenie się do ujawniania nieletnich pod wpływem alkoholu i prowadzenia postępowań wyjaśniających celem ustalenia źródła pochodzenia alkoholu posiadanego przez nieletniego, najczęściej nie prowadziło do ukarania osób dopuszczających się przestępstwa (rozpijanie małoletniego - art. 208 KK, sprzedaż, podawanie alkoholu - art.43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Koniecznym wydaje się, by w celu zmniejszenia zjawiska spożywania alkoholu przez osoby do lat 18 stale podejmować na terenie całego województwa działania prewencyjno – operacyjne, polegające na prowadzeniu obserwacji placówek gastronomicznych w celu ujawniania faktów sprzedaży i/lub podawania alkoholu osobom małoletnim. Zgodnie z założeniami działań, przynajmniej raz na kwartał na terenie każdego powiatu funkcjonariusze pełniąc służbę w ubraniu cywilnym, obserwują placówki handlowe celem ujęcia na gorącym uczynku sprawców przestępstwa sprzedaży i/lub podawania alkoholu osobom małoletnim. W działaniach biorą udział nie tylko policjanci pionu prewencji, ale także pionu kryminalnego oraz służb pozapolicyjnych.

Ponadto przedstawiciel Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie brał aktywny udział w pracach Zespołu ds. monitorowania realizacji „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2012 - 2015”. Członkowie Zespołu w ramach prac dokonywali między innymi oceny efektywności realizacji programu, postępów i rezultatów konkretnych działań, jak również zbierali dane z odpowiednich obszarów, opracowywali mierniki w poszczególnych celach oraz przygotowywali sprawozdania końcowe.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie – na terenie działania jednostki policjanci podejmowali wzmożone działania o charakterze represyjno – kontrolnym oraz edukacyjno – profilaktycznym. Prowadzili działania edukacyjne, omawiając podczas spotkań konsekwencje prawne związane ze spożywaniem alkoholu przez osoby nieletnie oraz omawiali założenia *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

W celu zapobiegania zachowaniom problemowym młodzieży, podniesienia poziomu bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych poprzez zwiększenie świadomości uczniów na temat konsekwencji podejmowania ryzykownych zachowań oraz współdziałania Policji i placówek oświatowych w sytuacji zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością, olsztyńscy funkcjonariusze Wydziału Prewencji opracowali plan długofalowych działań edukacyjno – profilaktycznych „*Czy ponoszę jakieś konsekwencje?...*”, który od roku szkolnego 2014/2015 jest realizowany przez KMP w Olsztynie i jednostki podległe. Przedmiotowe działania są skierowane do uczniów klas I gimnazjum i klas I szkół

ponadgimnazjalnych, tak by edukacją prawną z zakresu odpowiedzialności prawnej i karnej osób nieletnich docelowo zostali objęci uczniowie wszystkich szkół ponadpodstawowych z miasta i powiatu olsztyńskiego. Spotkania edukacyjne prowadzone są przez przedstawicieli Policji zgodnie z opracowanym na początku roku szkolnego harmonogramem, obejmującym wszystkie szkoły ponadpodstawowe z terenu podległego jednostce Policji.

Od września 2014 r. działaniami zostało objętych ponad 30 szkół ponadpodstawowych z miasta i powiatu olsztyńskiego, a w tym ponad 50 klas I gimnazjum i również ponad 50 klas I szkół ponadgimnazjalnych. W ramach programu odbyło się więc ponad 100 spotkań.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie we współpracy ze Świetlicą Terapeutyczną Nr 2 w Olsztynie od kilku lat realizuje w olsztyńskich szkołach program profilaktyczno – edukacyjny pn. **„Pozytywne Rodzicielstwo”** skierowany do rodziców uczniów klas VI olsztyńskich podstawówek, bowiem koniec szkoły podstawowej jest okresem, kiedy 13-latek podejmuje decyzję dotyczącą wyboru nowej szkoły, a następnie zmuszony jest odnaleźć się w nowej rzeczywistości i w nowej grupie rówieśniczej. Z chwilą ukończenia 13 lat zmienia się również odpowiedzialność wobec prawa. Głównym celem programu jest nauczenie rodziców współpracy z instytucjami na rzecz dobra dzieci, poznanie kompetencji poszczególnych placówek oraz podjęcie wspólnego działania w celu chronienia młodych ludzi przed szkodami wynikającymi z uwikłania w sytuacje trudne. Podczas spotkań omawiana jest problematyka psychologii rozwoju, dotyczące okresu adolescencji – jego cech charakterystycznych, zaburzeń w rozwoju. Przekazywane są również wskazówki dla rodziców, służące wsparciu dziecka w niełatwym dla niego okresie, jak również rozwiązania prawne, dotyczące osób nieletnich i ich odpowiedzialności wobec prawa. W ramach programu w 2014 r. odbyło się 12 spotkań z rodzicami.

Policjanci wspierali kampanie w zakresie przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów po spożyciu alkoholu i przez cały rok prowadzone były działania ukierunkowane na ujawnianie nietrzeźwych kierowców i dążące do zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom dróg, również tym najmłodszym. Przeprowadzono następujące działania: Niechronieni uczestnicy ruchu, Alkohol i Narkotyki, Trzeźwy poranek, Prędkość, Pasy, Bezpieczna droga do szkoły, Truck/Bus, Bezpieczny Weekend – Boże Narodzenie.

Funkcjonariusze rozpowszechniali materiały informacyjne na temat zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu. W ramach współpracy z redakcją kwartalnika **„Puls Regionu”** w trzech kolejnych numerach ukazywały się artykuły prewencyjne opracowane przez przedstawiciela Zespołu Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii KMP w Olsztynie, skierowane do mieszkańców terenów wiejskich i małych miejscowości.

W ramach realizacji celu dotyczącego ograniczenia zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież oraz dorosłych oraz wzrost kompetencji rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z alkoholem policjanci edukowali młodzież i ich rodziców w celu zwiększenia wiedzy i kompetencji wychowawczych rodziców w zakresie profilaktyki oraz zachowań ryzykownych. Przekazywali osobom dotkniętym przemocą w rodzinie informacje na temat podmiotów wspierających rodzinę dotkniętą problemem alkoholowym. Ponadto współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży (placówkami oświatowymi, punktami pomocy społecznej, świetlicami terapeutycznymi). W ramach współpracy funkcjonariusze komórki ds. nieletnich prowadzili **szkolenia dla kadry pedagogicznej** na temat obowiązków szkół w przeciwdziałaniu demoralizacji i postępowania w przypadku, gdy uczeń jest sprawcą czynu karalnego.

Olsztyńscy policjanci z Wydziału Prewencji – zajmujący się problematyką osób nieletnich oraz dzielnicowy os. Kortowo - wspólnie z Radą Uczelnianą Samorządu Studenckiego UWM Olsztyn w czasie trwania juwenaliów studenckich zintensyfikowali działania na rzecz sprzedaży alkoholu nieletnim i realizowali hasła kampanii **„Alkohol. Tylko dla pełnoletnich”** oraz **„STOP nie sprzedajemy wyrobów tytoniowych niepełnoletnim”**. Akcja miała na celu wpływanie na świadomość wśród wszystkich pełnoletnich uczestników Kortowiady- zarówno młodzieży, studentów jak i sprzedawców o tym, jakie wynikają konsekwencje z powodu spożywania alkoholu i palenia papierosów przez nieletnich. Policjanci przekazali do punktów

sprzedaży alkoholu materiały informacyjne, plakaty i ulotki pozyskane ze Związku Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie, zachęcając och pracowników do tego, by byli odpowiedzialnymi sprzedawcami.

Z okazji Dnia Dziecka policjanci KMP Olsztyn wspólnie z KWP w Olsztynie oraz innymi służbami zorganizowali **Rowerowy Festyn z Policją**. Rowerowy Dzień Dziecka z Policją rozpoczął się rajdem rowerowym „**Jadę, nie tankuję**” spod olsztyńskiego ratusza do Stadionu Leśnego. Podczas festynu na uczestników czekały takie atrakcje, jak: pokaz sprzętu policyjnego, pokaz więźniarki, wystawa prac wykonanych w Areszcie Śledczym, pokaz ratownictwa medycznego, rowerowy tor przeszkód, edukacyjne zabawy i konkursy z nagrodami, miniwioska wikingów, dmuchane zjeżdźalnie dla dzieci, strzelanie rekreacyjne. Wszyscy mali uczestnicy otrzymali kartę uczestnika z informacją, jakie konkurencje są przygotowane dla nich i jakie etapy muszą ukończyć by wziąć udział w losowaniu nagród, które odbyło się na zakończenie imprezy. Wszystkie konkursy i gry dotyczyły tematyki bezpieczeństwa

Komenda Miejska Policji w Elblągu – w ramach zajęć prewencyjno-edukacyjnych funkcjonariusze prowadzili spotkania z młodzieżą w Teatrze. Po obejrzeniu sztuki „**Przerwany lot**” prowadzona była pogadanka na temat uzależnienia od alkoholu i zagrożeń jakie niesie za sobą ta używka. Omawiane były aspekty prawne oraz zdrowotne. W spotkaniach brali udział policjanci, terapeuci oraz członkowie Klubu AA. W 2014 roku odbyły się 3 spektakle, w których uczestniczyło 300 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W ramach działania zespołów ds. leczenia przy GKRPA przeprowadzano spotkania i pogadanki z osobami nadużywającymi alkoholu. W poczekalni Komisariatu Policji w Pasłęku wyłożone zostały materiały informacyjno – edukacyjne poświęcone problem tyce nadużywania alkoholu oraz skutków społecznych w/w patologii. Podczas festynu „Święto Policji 2014” przeprowadzono konkurs plastyczny o tematyce z zakresu profilaktyki alkoholowej, w który wzięło udział ok. 50 dzieci.

Komenda Powiatowa Policji w Braniewie - przygraniczne położenie powiatu braniewskiego generuje nielegalny handel alkoholem bez polskich znaków skarbowych akcyzy, a osoby trudniące się sprzedażą takiego trunku nie zważają na młody wiek kupujących. W celu ograniczenia nielegalnej sprzedaży alkoholu małoletnim na terenie powiatu braniewskiego prowadzone były stałe kontrole targowiska miejskiego pod kątem ujawniania osób nielegalnie handlujących wyrobami bez akcyzy. W godzinach wieczorowo – nocnych na głównych ciągach komunikacyjnych prowadzących do granicy z Obwodem Kaliningradzkim dokonywane były kontrole pojazdów, najczęściej na obcych nr rejestracyjnych pod kątem przewożonych wyrobów alkoholowych bez polskich znaków skarbowych akcyzy.

Służby patrolowe i obchodowe systematycznie kontrolowały miejsca, gdzie nieletni najczęściej spożywali alkohol. Tego typu miejsca typowane były na podstawie informacji uzyskiwanych podczas rozmów z nieletnimi, którzy zostali ujawnieni pod działaniem alkoholu. Z rozmów przeprowadzanych z osobami nieletnimi, które zostały ujawnione będąc pod działaniem alkoholu wynika, że alkohol był im udostępniany głównie przez przypadkowo poznane dorosłe osoby, które robiły to albo w ramach „koleżeństwa” lub za drobną odpłatnością. W każdym przypadku nieletni twierdzili, że nie znają ich danych osobowych oraz nie są w stanie wskazać miejsc ich zamieszkania. W kilku przypadkach nieletni twierdzili, że alkohol znaleźli, a następnie go wypili. W jednym przypadku rozpytywany nieletni wskazał sklep, w którym osobiście zakupił alkohol. Postępowanie przeprowadzone w tej sprawie zakończyło się skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu.

W szkołach podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych prowadzona była działalność edukacyjna m.in. w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich w przypadku popełnienia czynu zabronionego oraz przejawiania zachowań patologicznych (palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków). W ubiegłym roku przeprowadzono 39 spotkań, w których uczestniczyło 878 uczniów.

Podczas spotkań z rodzicami, m.in. uczulano na pierwsze sygnały świadczące o tym, że dziecko przejawia aspołeczne zachowania. Informowano rodziców o sposobie postępowania w takich przypadkach i reagowania w sytuacji ujawnienia faktu sprzedaży lub podawania alkoholu małoletnim.

W sierpniu w okresie wakacji letnich funkcjonariusze braniewskiej jednostki uczestniczyli w akcji pn. **„Powstrzymaj Pijanego Kierowcę”**. Organizatorem akcji był pełnomocnik Burmistrza Miasta Braniewa ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zorganizowanym na terenie Amfiteatru Miejskiego w Braniewie spotkaniu mógł uczestniczyć każdy z mieszkańców. Celem akcji było uwrażliwienie społeczeństwa i reagowanie na osoby znajdujące się pod działaniem alkoholu i podejmujące próbę kierowania jakimkolwiek pojazdem. Spotkanie miało również na celu uświadomienie społeczeństwa, że jazda pojazdem pod działaniem alkoholu może ciągnąć za sobą poważne konsekwencje.

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie – na terenie jednostki prowadzone były działania:

- **„Nietelni pod Nadzorem”** – celem akcji było zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom nieletnich, w tym kontrola placówek handlowych pod kątem podaży alkoholu nieletnim oraz kontrola miejsc gromadzenia się dzieci i młodzieży pod kątem spożywania alkoholu.
- **„Miasto Nocą”** - działania, których celem była poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w miejscu zamieszkania, w tym ujawnianie osób nieletnich oraz wsiadających „za kółko” pod wpływem alkoholu;
- **„Alkohol i Narkotyki”**- przynajmniej raz w każdym miesiącu prowadzone były działania polegające na eliminowaniu z ruchu kierujących będących pod wpływem alkoholu oraz nietrzeźwych pieszych stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- **„Lejek”** – w czwartym kwartale 2014r. na terenie powiatu działdowskiego przeprowadzono działania ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa ruchu na drogach naszego powiatu zagrożonego przez nietrzeźwych kierujących;
- **„Trzeźwy Poranek”** – w okresie wakacyjnym na terenie działania KPP Działdowo przeprowadzono działania ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa ruchu na drogach naszego powiatu zagrożonego przez nietrzeźwych kierujących;
- **„Zero tolerancji dla osób spożywających alkohol w miejscach zabronionych ustawą”** – działania ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania, w tym ujawnianie osób spożywających alkohol w miejscach zabronionych ustawą i ujawnianie osób nietrzeźwych naruszających porządek publiczny i stosowanie wobec nich środków przeciwdziałania,

Ponadto w okresie roku szkolnego we wszystkich szkołach działających na terenie powiatu działdowskiego przeprowadzono szereg spotkań edukacyjno-profilaktycznych oraz rozmów indywidualnych z wychowankami szkół. W ramach prowadzonych spotkań – pogadanek z dziećmi i młodzieżą, jak również rodzicami w szkołach, omawiane były tematy związane z problemem spożywania, konsekwencjach prawnych oraz szkodliwości alkoholu.

Komenda Powiatowa Policji w Elku – policjanci podejmujący działania profilaktyczne dokonują kolportażu ulotek w formie apelu do sprzedawców i właścicieli sklepów, barów, pubów, prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w których zostały zawarte treści dot. konsekwencji prawnych, naruszenia przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz negatywnych skutków spożywania alkoholu przez osoby nieletnie. Celem akcji było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież, zmiana postaw społecznych wobec tego problemu oraz zwiększenie poczucia odpowiedzialności dorosłych za udostępnianie alkoholu osobom do 18 roku życia.

Policjanci tut. KPP realizowali także system **„żółtych i czerwonych kart”**, których celem jest ograniczenie zachowań patologicznych i zapobieganie zakłóceniom porządku w rejonach lokali gastronomicznych. Policjanci zorganizowali i przeprowadzili **debate**

społeczną z pedagogami szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich na temat **„Zagrożenia dzieci i młodzieży narkomanią, alkoholizmem i innymi patologiami”**.

Mając na celu ograniczenie zjawiska alkoholizmu dzieci i młodzieży funkcjonariusze ściśle współpracują z Prokuraturą Rejonową w Elku. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego wspólnie z Urzędem Kontroli Skarbowej oraz Strażą Graniczną i Izbą Celną organizowali akcje mające na celu ujawnienie przypadków nielegalnego handlu alkoholem.

Podjęmowane działania profilaktyczne polegały również na prowadzeniu spotkań z dziećmi i młodzieżą, podczas których poruszano również problematykę szkodliwości alkoholu, jego skutków i konsekwencji prawnych.

Komenda Powiatowa Policji w Giżycku - w 2014 roku realizowano spotkania z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Policjanci omawiali konsekwencje prawne spożywania alkoholu przez osoby, które nie ukończyły 18 lat w myśl Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Spotkania profilaktyczne prowadzili organizatorzy artystycznego programu profilaktycznego „Antymina”. Młodzież uzyskuje wiedzę o tym, co zrobią z nimi narkotyki, jak wnikają we wszystkie płaszczyzny życia i je po kolei niszczą. W trakcie spotkania nie ukrywa, że sam jest po przejściach. Spotkania wyróżniają się tym, że przeprowadzają je praktycy opowiadający o swoim życiu, o początkach nałogu, o stratach jakie spowodowały w ich życiu narkotyki, o tym jak trudno wyjść z nałogu.

Muzyczny spektakl pn. „Antymina”. Antymina to artystyczny program profilaktyki uzależnień adresowany do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Spektakl jest realizowany w oparciu o spotkania, na których młodzież dowiaduje się o zagrożeniach jakie niosą ze sobą alkohol, narkotyki oraz inne używki.

Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi – policjanci organizowali spotkania w szkołach, podczas których rozmawiali z uczniami o konsekwencjach prawnych wynikających ze spożywania alkoholu przez osoby nieletnie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” zakupiła ulotki, które podczas spotkań były przekazywane uczniom. Dodatkowo wspólnie z pracownikami GKRPA dokonywane były kontrole punktów sprzedaży wyrobów alkoholowych z terenu gminy Gołdap. Policjanci przeprowadzili debatę społeczną na temat „Przestępczość i demoralizacja nieletnich”, podczas której poruszali zagadnienia związane z problemem alkoholizmu. Przeprowadzono także spotkania z kursantami szkół nauki jazdy z terenu powiatu gołdapskiego. Podczas spotkań wykorzystywano algogogle – Ci którzy egzamin mają przed sobą mogli przekonać się, jak zmienia się koordynacja ruchowa pod wpływem alkoholu. Działania przeprowadzono w ramach II edycji projektu realizowanego wspólnie z Starostwem Powiatowym w Gołdapi pn.: **„On, ty i ja na tej samej drodze”**.

Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie – policjanci uczestniczyli w Festynie Rodzinnym pn. **„Teraz Twój Czas**. Impreza o charakterze edukacyjno-profilaktycznym została realizowana przez jedną ze szkół w ramach ogólnopolskiej kampanii **„Zachowaj Trzeźwy Umysł”**. W jej organizację zaangażowali się nauczyciele oraz uczniowie i ich rodzice. Celem przedsięwzięcia było promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu i używek, oraz eliminowanie agresywnych zachowań uczniów poprzez pokazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Problematyka uzależnienia od alkoholu i konsekwencjach prawnych związanych ze spożywaniem alkoholu przez nieletnich poruszana jest na każdym spotkaniu z młodzieżą i rodzicami. Dodatkowo służby patrolowe i obchodowe na bieżąco otrzymują zadania w zakresie reagowania na sytuacje związane z nadużywaniem alkoholu.

Dodatkowo w 2014 roku policjanci z Ruchu Drogowego KPP w Mrągowie realizowali między innymi działania pod nazwą **„Dyskoteka”** ukierunkowane na ujawnianie nietrzeźwych kierowców. Ponadto przeprowadzono działania pod nazwą **„Alkohol i Narkotyki”**. Celem tych

działań było ujawnienie kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu.

Podczas codziennych służb funkcjonariusze szczególnie zwracali uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscu publicznym oraz dokonywali kontroli i obserwacji sklepów, dyskotek i pubów pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim.

Policjant zajmujący się sprawami informacyjno-prasowymi w Komendzie Powiatowej Policji w Mrągowie, za pomocą mediów cyklicznie informował społeczność lokalną o konsekwencjach prawnych wynikających ze spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Na bieżąco na stronie internetowej mrągowskiej policji zamieszczane są komunikaty ze zdarzeniami dotyczące nietrzeźwych kierowców oraz wypadków spowodowanych przez pijanych kierowców.

Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy – wspólnie z policjantami z KPP w Działdowie zorganizowano i przeprowadzono działania prewencyjne pod kryptonimem „Nietelni pod nadzorem”. Policjanci współorganizowali XX Przegląd Małych Form Teatralnych pod hasłem „*Styl życia a zdrowie*”. Impreza skierowana była do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Głównym celem było promowanie zdrowego stylu życia oraz uświadomienie dla dzieci i młodzieży szkolnej zagrożeń, jakie niosą nałogi i zjawiska patologiczne.

Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim - działania profilaktyczno – edukacyjne nowomiejskiej policji polegały głównie na edukowaniu dzieci i młodzieży szkolnej podczas licznych prelekcji, a także na stałej współpracy z gronem pedagogicznym, w celu uświadamiania zagrożeń, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu przez nieletnich i kształtowaniu umiejętności reagowania w sytuacjach ujawnienia osób zagrożonych demoralizacją. Problematyka alkoholizmu wśród młodzieży poruszana jest również na szkolnych wywiadówkach, w których uczestniczą funkcjonariusze. Ponadto nowomiejscy policjanci przez cały rok prowadzili cykliczne działania pod nazwą „*Alkohol*”, *Alkohol i narkotyki*”, „*Dyskoteka*”.

Komenda Powiatowa Policji w Pisz – na terenie działania jednostki przeprowadzono działania „*Bezpieczne osiedle*” z udziałem słuchaczy Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Akcja była ukierunkowana m.in. na ujawnianie nietrzeźwych nieletnich. Dodatkowo na terenie Pisz przeprowadzone zostały działania prewencyjne pn. „*Blokowisko*” przy zaangażowaniu słuchaczy z Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Policjanci mieli za zadanie m.in. ujawniać przypadki sprzedaży alkoholu nieletnim oraz nieletnich będących pod działaniem alkoholu.

2. Narkomania –Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

a) analiza zjawiska:

Używanie środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież wciąż stanowi duży problem społeczny. O ile od kilku lat następuje spadek liczby ujawnionych nieletnich pod wpływem alkoholu, o tyle liczba nieletnich pod wpływem środków odurzających z roku na rok wzrasta. Grupami szczególnie narażonymi na używanie substancji psychoaktywnych są m.in. dzieci i młodzież pozostające bez opieki rodzicielskiej, "dzieci ulicy", niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, a także młodzież z zaburzeniami zachowania.

Grupy młodzieży zagrożonej wymagają szczególnych oddziaływań profilaktycznych prowadzących do zmiany stylu życia i zaprzestania używania narkotyków, w szczególności działań zwiększających wiedzę na temat skutków używania środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych, kształtujących przekonania normatywne i postawy prozdrowotne, a także zmniejszających deficyty umiejętności psychospołecznych.

Dane statystyczne wskazują, że w 2014 roku policjanci województwa warmińsko-mazurskiego ujawnili o 7 nieletnich pod wpływem narkotyków więcej niż w roku 2013 (2013 rok – 30, 2014 rok – **37 nieletnich**). Jeśli zaś chodzi o liczbę czynów popełnionych przez

nioletnich z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, to w porównaniu do 2013 roku, w roku 2014 liczba ta spadła z 203 czynów do **137**.

Udział nioletnich w ogólnej liczbie przestępstw narkotykowych w województwie warmińsko-mazurskim przedstawia się następująco:

CZYNY NIELETNICH W OGÓLNEJ LICZBIE PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH Z "Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii" w 2013 r.				
Jednostka	Ogółem stwierdzonych przestępstw narkotykowych	Czyny popełnione przez nioletnich	Podjejrzeni ogółem	Podjejrzeni nioletni
KMP Elbląg	278	15	133	6
KMP Olsztyn	299	48	180	24
KPP Bartoszyce	62	0	28	0
KPP Braniewo	28	0	19	0
KPP Działdowo	76	0	42	0
KPP Elk	113	8	69	3
KPP Giżycko	40	2	28	0
KPP Goldap	41	2	22	2
KPP Iława	80	13	49	11
KPP Kętrzyn	20	0	13	0
KPP Lidzbark Warm.	35	6	20	3
KPP Mrągowo	32	3	18	3
KPP Nidzica	60	2	21	2
KPP Nowe Miasto Lub.	52	1	17	2
KPP Olecko	51	5	32	3
KPP Ostróda	97	24	47	7
KPP Pisz	29	2	26	2
KPP Szczytno	60	1	25	1
KPP Węgorzewo	25	5	20	1
OL KWP Olsztyn	1	0	1	0
RAZEM	1479	137	810	70

* dane na podstawie Biuletynu KWP

Udział nioletnich w poszczególnych kategoriach przestępstw narkotykowych

Ilość osób podejrzanych w rozbiciu na poszczególne kwalifikacje prawne przestępstw z "Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii" w 2013 r.		
KWALIFIKACJA PRAWNA Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	Podejrzani dorośli	Podejrzani nieletni
Art. 53 ust. 1 – „wytwarzanie, przetwarzanie, przerabianie”.	2	0
Art. 55 ust. 1 i ust 2 – „dokonywanie przewozu, wywozu”	3	0
Art. 55 ust. 3 – „dokonywanie przewozu, wywozu” – znaczna ilość	1	0
Art. 56 ust. 1 – „wprowadzanie do obrotu”	4	0
Art. 56 ust. 3 – „wprowadzanie do obrotu” – znaczna ilość	16	0
Art. 58 ust. 1 – „udzielanie innej osobie”	40	4
Art. 58 ust. 2 – „udzielanie małoletniemu”	12	8
Art. 59 ust.1 i ust. 3 – „udzielanie innej osobie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”	72	2
Art. 59 ust. 2 – „udzielanie małoletniemu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”	10	3
Art. 62 ust. 1 i ust. 3 – „posiadanie”	483	52
Art. 62 ust. 2 – „posiadanie” – znaczna ilość	15	0
Art. 63 – „uprawa maku”	79	1
Art. 64 ust. 1 i ust. 3 – „zabranie w celu przywłaszczenia środków odurzających ...”	0	0
RAZEM	737	70

* dane na podstawie Biuletynu KWP

Dodatkowym i wciąż wzrastającym problemem jeśli chodzi o zjawisko narkomanii jest dostęp do środków zastępczych, tzw. dopalaczy. Od 2012 roku na terenie naszego województwa prowadzone są sklepy „Zapachy & inne” (wcześniej była to sieć sklepów „Pachnący Dom”), w których odbywa się handel środkami zastępczymi. Niedoskonałość polskiego prawa powoduje, że młodzi ludzie sięgają po te środki i liczba takich osób niestety wzrasta. Poniższa tabela obrazuje liczbę zgłoszonych przypadków zatrucień środkami zastępczymi w naszym województwie.

Okres:	Ostróda	Elbląg	Olsztyn	Braniewo	Gołdap	Bartoszyce	Elk	Nidzica	Mrągowo	Lidzbark W.	Ilawa	Razem
2012	1	12	12	0	4	0	0	0	0	0	0	29
2013	15	17	55	1	6	1	0	2	0	0	0	97
2014	31	19	41	0	0	0	1	2	5	1	3	103
Razem	47	48	108	1	10	1	1	4	5	1	3	229

*dane z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie

Dane wskazane w zestawieniu potwierdzają wzrost liczby osób, które zatruty się środkami zastępczymi. Od 2012 roku liczba tych osób ciągle wzrasta. W 2012 roku odnotowano 29 zatruczeń, rok później 97, natomiast w 2014 roku - 103. Najwięcej przypadków zatruczeń od 2012 roku zanotowano w Olsztynie, Elblągu i Ostródzie, co zapewne podyktowane jest faktem funkcjonowania w tych miastach sklepów „Zapachy & inne”.

Wiek poszkodowanych	2013 rok	2014 rok	RAZEM
nie wskazano	-	1	1
12 lat	1	3	4
13 lat	4	2	6
14 lat	16	9	25
15 lat	18	9	27

16 lat	19	21	40
17 lat	18	15	33
18 lat	2	2	4
19 lat	7	5	12
20 lat	2	5	7
21 lat	2	1	3
22 lata	1	6	7
23 lata	1	2	3
24 lata	0	1	1
25 lat i więcej	6	21	27
RAZEM	97	103	200

Niepokojący jest fakt, iż najwięcej przypadków zatruc to osoby w wieku 16 lat (40 w latach 2013-2014). Przedział wiekowy 15-17 i powyżej 25 roku życia to również duży odsetek zatruc (127 osób w latach 2013-2014).

pleć poszkodowanych	2013 rok	2014 rok	RAZEM
nie wskazano	-	2	2
kobiety	26	17	43
mężczyźni	71	84	155
RAZEM	97	103	200

Zdecydowaną większość zatruc stanowią mężczyźni i jest to liczba 155 (43 kobiety).

b) podejmowane działania:

Wraz ze wzrostem ogólnego zagrożenia wyływającego z rozpowszechniania się uzależnienia młodzieży od różnorodnych środków, głównie od środków zastępczych podejmowane są działania prewencyjne na różnych poziomach organizacji życia społecznego. Działania te podejmują również funkcjonariusze policji garnizonu warmińsko – mazurskiego, dostrzegający ściśle związki między narkomanią i przestępczością:

- Od kwietnia 2014 roku na terenie całego województwa realizowano założenia wojewódzkiego programu pn. „Zanim będzie za późno”, który skierowany jest do rodziców uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Program został opracowany przy współudziale przedstawicieli Kuratorium Oświaty w Olsztynie oraz po konsultacji z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie. Patronat nad przedsięwzięciem objął Wojewoda Warmińsko-Mazurski. Patronat medialny objęła TVP Olsztyn i Radio Olsztyn.

Podstawowym założeniem programu jest dotarcie do jak największej liczby rodziców oraz zachęcenie ich do współpracy, by razem móc działać na rzecz młodzieży zagrożonej tak szybko rozprzestrzeniającym się zjawiskiem. Podstawowym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku narkomanii oraz ograniczenie używania narkotyków przez dzieci i młodzież gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Celami szczegółowymi są zaś:

- a). zwiększenie zaangażowania rodziców w działania zapobiegające używaniu środków psychoaktywnych przez uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych;
- b). podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, w tym przede wszystkim:
 - rozpoznawanie symptomów zażywania narkotyków przez młodzież,
 - podniesienie świadomości pod kątem aspektów prawnych związanych z narkotykami;
 - zdobycie wiedzy na temat form i możliwości uzyskania pomocy w przypadku pojawienia się problemu związanego z narkotykami.
- c). aktywizacja rodziców do działań na rzecz ograniczenia zjawiska narkomanii wśród dzieci i młodzieży.
- d). zbudowanie skutecznych mechanizmów współpracy nauczycieli – rodziców – uczniów i Policji;

Pierwszym etapem realizacji założeń programu było ogłoszenie i przeprowadzenie wojewódzkich konkursów na plakat i spot telewizyjny „Zanim będzie za późno”. Konkurs na plakat przeznaczony był dla uczniów gimnazjów, natomiast uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mogli wykazać się zdolnością w tworzeniu spotu telewizyjnego. Konkursy przebiegały jednoetapowo, tylko na szczeblu wojewódzkim. Do Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie wpłynęło 28 prac plastycznych z 9 gimnazjów (Olecko, Narzym, gm. Iłowo-Osada, Hartowiec, gm. Rybno, Pisz, Iłowo-Osada, Ryn, Lipowiec, gm. Szczytno, Mrągowo, Lidzbark) oraz 2 spoty z dwóch szkół ponadgimnazjalnych (Szczytno, Olsztynek). W dniu 18 lutego 2014 roku wojewódzka komisja konkursowa wybrała trzy prace plastyczne (miejsce pierwsze i dwa wyróżnienia) oraz jeden zwycięski spot reklamowy, którego twórcami są trzy uczennice z liceum. Spotkanie komisji odbyło się w siedzibie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie,

Inauguracja programu odbyła się na konferencji zorganizowanej przez Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie w Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie oraz Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Podczas uroczystości, zwycięzcom wcześniej wymienionych konkursów zostały wręczone nagrody ufundowane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. Po raz pierwszy został wyemitowany spot telewizyjny, zachęcający rodziców do udziału w programie. Zarówno w treści spotu, jak też na plakatach jest umieszczona informacja kierująca zainteresowanych udziałem w projekcie do właściwej komendy powiatowej/miejskiej Policji. W czasie konferencji zorganizowano wystawę wszystkich prac plastycznych.

- Przed wakacjami Policja warmińsko-mazurska podjęła ścisłą współpracę z pracownikami Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej i Państwowych Stacji Sanitarno – Epidemiologicznych w całym województwie w zakresie przeprowadzenia wspólnych działań „Bezpieczne i Zdrowe Wakacje 2014”.
- Policja warmińsko-mazurska brała udział w obchodach „*Ogólnopolskiego Głosu Profilaktyki*”, które odbyły się w dniu 14 czerwca. W jednostkach, które realizowały założenia ogólnopolskiej akcji profilaktycznej odczytano odezwę społeczności PaT kierowaną do wszystkich pokoleń, grup zawodowych i społecznych oraz wzięto czynny udział w Zrywie Wolnych Serc, wykonując wspólnie symboliczny gest wybijania rytmu serca. Tam, gdzie trwała akcja odbywały się występy artystyczne, tańce, mecze piłkarskie. Wszystkie podejmowane w tym dniu działania miały na celu wskazanie młodym ludziom, że można aktywnie i ciekawie spędzać czas będąc wolnym od uzależnień. Ciekawą inicjatywą zrealizowaną przez funkcjonariuszy z KPP Ełk było wypuszczenie w niebo 100 białych balonów z hasłami happeningu „Przestańmy biec”, zaś na terenie Iławy ulicami miasta zorganizowano przemarsz klasy o profilu policyjnym z transparentami promującymi życie wolne od przemocy i uzależnień.

W Olsztynie, dzięki inicjatywie Komendy Wojewódzkiej i Miejskiej Policji odbyły się wojewódzkie obchody „**OGP**”, które przybrały formę festynu międzypokoleniowego. W przedsięwzięcie aktywnie włączył się Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty, Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Prezydent Olsztyna, dyrekcja jednej ze szkół podstawowych oraz całe grono osób, które wsparły akcję finansowo. Podczas festynu odbywały się między innymi:

- a) pokazy służb mundurowych i służb ratowniczych: Wojska, Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego, WOPR, PCK, ITD., WORD, Straży Granicznej, Ziołowej Doliny, Lasów Państwowych, Miejskiej Formacji OC (pokaz pomocy w sytuacji wypadku, czy innego zdarzenia).
- b) gry i zabawy sportowo – rekreacyjne, loteria fantowa, malowanie twarzy, zjeżdżalnie dmuchane.
- c) występy zespołów tańca ludowego, liczne występy muzyczne, wystawy malarstwa, rękodzieła, modelarstwa i fotografii.
- d) konkurs plastyczny „Bezpieczna woda” (szkoły podstawowe) oraz konkurs na transparent promujący życie wolne od przemocy i uzależnień (gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne).

- e) mecz piłki siatkowej: Indykpol AZS Olsztyn kontra służby mundurowe oraz mecz piłki nożnej: KKP STOMIL Olsztyn.
- f) spektakl profilaktyczny „Powiedz NIE”, przygotowany przez wychowanków olsztyńskiej Bursy przy Zespole Szkół Elektronicznych i Telekomunikacyjnych w Olsztynie.
- g) Punkt konsultacyjny dla rodziców i młodzieży, w którym dyżur pełni psycholog, policjant, pracownik MZPiTU i PSSE
- h) ZRYW WOLNYCH SERC, odczytanie odezwy społeczności Pat.
 - Przedstawiciel Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie uczestniczył w spotkaniach Zespołu monitorującego realizację *Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2012 – 2015*.

Dodatkowo policjanci wszystkich jednostek terenowych prowadzą spotkania edukacyjne w szkołach i placówkach wychowawczych. Pogadanki, prelekcje, wykłady kierowane są zarówno do uczniów (głównie gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych), jak również do ich rodziców, nauczycieli i pedagogów. Podczas spotkań omawiane są aspekty prawne z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*. Często w spotkaniach oprócz policjanta uczestniczą specjaliści z zakresu narkomanii (głównie przedstawiciele powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, którzy omawiają zagadnienia związane ze szkodliwością środków zastępczych – dopalaczy). Ponadto w większości jednostek funkcjonariusze organizowali i prowadzili debaty.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie – policjanci realizowali założenia niemieckiego programu wczesnej interwencji dla młodych osób używających narkotyków pn. *„FreD Goes Net”*, rekomendowanego przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii. Celem programu jest zapobieganie zażywaniu środków odurzających przez dzieci i młodzież oraz udzielenie im pomocy w przypadku kontaktu ze środkami psychoaktywnymi. Program skierowany jest do osób w wieku 14 – 25 lat, które po raz pierwszy zostały zatrzymane przez Policję w związku z przestępstwem/czynem karalnym polegającym na posiadaniu narkotyków, a także dla osób nieletnich, które zostały ujawnione pod wpływem alkoholu, dopalaczy. Osobom tym przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie proponowali udział w programie, informacja o programie przekazywana była również podczas spotkań z rodzicami w ramach programu *„Zanim będzie za późno”*.

Policjanci KMP w Olsztynie realizują zadania nałożone na Policję w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko – Mazurskim na lata 2013-2017. W ramach realizacji celu zmierzającego do przeciwdziałania inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży) poprzez wzrost wiedzy i umiejętności społecznych dzieci, młodzieży i rodziców, policjanci w ramach wspierania programów profilaktycznych prowadzili edukację dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i kadry pedagogicznej z zakresu *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*. Funkcjonariusz z Komisariatu Policji w Olsztynku, w ramach Gminnego Programu Profilaktycznego *„Przeciwdziałanie Narkomanii”* na lata 2010 – 2015, realizował autorski program *„Prawo a Narkotyki”*. Podczas spotkań i rozmów z kadrą pedagogiczną szkół i placówek, przekazywane były procedury postępowania w przypadku ujawnienia osób będących pod wpływem środków odurzających lub je posiadających. Na spotkaniach z młodzieżą natomiast poruszano tematykę odpowiedzialności prawnej i karnej z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*. Przedstawiciele Wydziału Prewencji prowadzili interwencyjne zebrania z rodzicami w sytuacji pojawienia się niepokojącego zjawiska w klasie/szkole. W 2014 r. odbyło się 11 spotkań z rodzicami, w tym konsultacje indywidualne (niezwiązanych z *Pozytywnym Rodzicielstwem* i *Zanim będzie za późno*). Podczas wywiadówek omawiana była tematyka związana z dopalaczami (jeszcze przed rozpoczęciem realizacji programu *Zanim będzie za późno*), cyberprzemocą, procedurami, jakie obowiązują szkoły w przypadku, gdy powezmą informację o uczniu, który jest zagrożony demoralizacją lub jest sprawcą czynu karalnego.

W związku z niepokojącym zjawiskiem odurzania się młodzieży tzw. „dopalaczami”, funkcjonariusze podczas spotkań z młodzieżą, z rodzicami i kadrą pedagogiczną omawiali zagrożenia wynikające z zażywania tych środków i przedstawiali regulacje prawne z tym związane. W porozumieniu z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Olsztyna policjanci zajmujący się na co dzień problematyką prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii oraz dzielnicowi od marca do czerwca 2014 roku wzięli udział w wywiadówkach i konsultacjach, podczas których omawiana była problematyka zażywania przez młodzież dopalaczy. Tematem spotkań była odpowiedzialność prawna i karna osób nieletnich, związana zwłaszcza z zażywaniem i posiadaniem środków odurzających, tj. narkotyków i tzw. „dopalaczy”. Rodzice mieli okazję poznać znaczenie takich pojęć jak demoralizacja i czyn karalny, poznali także katalog środków wychowawczych, które stosuje sąd wobec nieletnich. Funkcjonariusze podkreślali ogromną rolę rodziców w przeciwdziałaniu ryzykownym zachowaniom młodzieży, uświadamiając słuchaczy, iż ryzykowne zachowania nastolatków i eksperymentowanie na tym etapie mogą doprowadzić do konsekwencji długotrwałych, nieodwracalnych a czasem również zagrażających życiu. W szkołach podstawowych spotkania odbywały się w ramach realizacji autorskiego programu Komendy Miejskiej Policji – **„Pozytywne Rodzicielstwo”**, natomiast od kwietnia w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przedmiotową problematykę poruszano w ramach wojewódzkiego programu **„Zanim będzie za późno”**.

W ramach zapobiegania rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych i zachowaniom ryzykownym związanym z uzależnieniem, olsztyńscy policjanci przyłączyli się do realizacji w szkołach Olsztyna i powiatu olsztyńskiego programu prozdrowotnego **„Trzymaj formę”**. Obecna edycja projektu została zainaugurowana, zorganizowanym przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie szkoleniem dla 41 szkolnych koordynatorów programu, reprezentujących szkoły podstawowe i gimnazjalnej z miasta i powiatu olsztyńskiego. Olsztyńska Policja czynnie włączyła się w realizację programu, dlatego przez trwanie całej edycji policjanci wspierają szkoły w podejmowanych inicjatywach, edukując przede wszystkim uczniów o zagrożeniach, zarówno zdrowotnych, jak i prawnych, związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych. Dążąc do zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i wskazania możliwości zapobiegania narkomanii rozpowszechniane są materiały informacyjne na temat profilaktyki narkomanii, w tym zażywania środków zastępczych, tzw. dopalaczy.

Komenda Miejska Policji w Elblągu – policjanci wraz z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej i Oddziałem Straży Granicznej w Elblągu opracowali i realizują na podległym terenie działania prewencyjno-edukacyjne pod nazwą – **„Dopalacze oferta śmierci”**. Celem tego przedsięwzięcia było zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej, w szczególności dzieci i młodzieży oraz rodziców i nauczycieli w zakresie zagrożeń związanych przyjmowaniem środków zastępczych oraz zakresem odpowiedzialności prawnej i karnej wynikającej z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W ramach projektu **„Bezpieczna i przyjazna szkoła”** policjanci wraz z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Elblągu oraz Departamentem Edukacji Urzędu Miejskiego zrealizowali cykl spotkań z uczniami klas pierwszych elbląskich gimnazjów. W Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Sewruka w Elblągu odbywały się spotkania z młodzieżą w ramach projektu **„Bezpieczna i przyjazna szkoła”**. Uczniowie klas pierwszych gimnazjum uczestniczyli w pogadance z przedstawicielem policji i przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Elblągu, a następnie obejrzeli spektakl profilaktyczny. Niniejszy projekt polegał na realizacji 11 spektakli i działań wychowawczo-profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i przyjaznego środowiska we wszystkich dziesięciu elbląskich gimnazjach. Celem podejmowanych działań jest zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym wśród młodzieży gimnazjalnej, w tym głównie przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów oraz profilaktykę uzależnień w ww. zakresie. Projekt ma charakter kompleksowy, ponieważ zawiera wielokierunkowe wsparcie,

a mianowicie: cykl spotkań z przedstawicielami Policji w zakresie problemu zażywania przez dzieci i młodzież substancji psychoaktywnych, nt. konsekwencji prawnych i karnych zażywania substancji psychoaktywnych, realizację spektaklu profilaktycznego dla uczniów pt. „*My dzieci z dworca ZOO*” oraz spotkań z pracownikiem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej nt. konsekwencji zdrowotnych zażywania substancji psychoaktywnych, cykl warsztatów psychospołecznych zrealizowanych przez wychowawców i pedagogów oraz cykl zajęć dotyczących alternatywnych i aktywnych form spędzania czasu wolnego. Policja elbląska prowadzi współpracę z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Elbląga i powiatu. Partnerami w prowadzonych działaniach są psycholodzy i terapeuci z Poradni Terapii Uzależnień „Szansa”, Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień – „Monar” oraz Katolickiego Ruchu Antynarkotycznego „KARAN”, który prowadzi Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej KARAN „Dom Zacheusza”. Ponadto Zespół wraz z Strażą Graniczną, Sanepidem, Liceum Plastycznym opracował materiały edukacyjno-prewencyjne w postaci ulotek i plakatów, które rozpowszechniono na terenie działania KMP Elbląg.

W 2014 roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Elblągu i jednostek podległych zorganizowali 4 debaty społeczne o tematyce uzależnień od środków odurzających.

W lutym policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Elblągu przy współpracy z Zespołem Szkół Techniczno-Informatycznych przeprowadzili *debatę społeczną* pod hasłem „*W Pulapce Uzależnień ...*” cz.2. Debata odbyła się w auli Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu. Adresowana była do dyrektorów, pedagogów, psychologów pielęgniarek szkolnych i pracowników instytucji wspierających pracę szkoły. Celem spotkania było zwrócenie uwagi, między innymi na problematykę dopalaczy, zaburzeń zachowania, ucieczek i zaginięć małoletnich oraz uzależnienia od hazardu. Specjaliści z różnych dziedzin poruszali zagadnienia: aspekty medyczne wraz z konsekwencjami zażywania dopalaczy, działania i efekty pracy Urzędu w kontekście uzależnienia od hazardu, aspekty prawne zażywania środków odurzających oraz problematyka ucieczek i zaginięć małoletnich, czynniki sprzyjające sięganiu po te środki. Uczniowie Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych przygotowali dramę pt. „Kto mi pomoże”, traktującą o problematyce uzależnień wśród młodzieży. W Pasłęku odbyła się *debata społeczna* poświęcona problematyce uzależnień dzieci i młodzieży. Debatę zorganizowali funkcjonariusze Komisariatu Policji w Pasłęku, dyrektor oraz Rada Rodziców Gimnazjum Nr 1. Wstępem do debaty były prezentacje multimedialne poświęcone przedmiotowej tematyce przygotowane przez dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Elblągu oraz specjalistę Wydziału Prewencji Kryminalnej Komendy Miejskiej Policji w Elblągu. W debacie udział wzięli nauczyciele, rodzice uczniów szkół z terenu Pasłęka, samorządowcy, policjanci. Debata była podsumowaniem cyklu spotkań prowadzonych na terenie Pasłęka z nauczycielami, rodzicami i uczniami w ramach programu prewencyjnego realizowanego przez Zespół Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii KMP w Elblągu – „*Dopalacze - oferta śmierci*”. Debata pod hasłem „*Dopalacze jako moda na niebezpieczne używki*” odbyła się w ośrodku kultury w Tolkmicku z inicjatywy lokalnych policjantów. Policjant zaprezentował aspekty prawne i medyczne wraz z konsekwencjami zażywania dopalaczy i narkotyków. Poruszano również problematykę związaną z przestępczością i metodami przeciwdziałania patologiom społecznym na terenie miasta i gminy Tolkmicko. Celem debat była wymiana poglądów na temat bezpieczeństwa społeczności lokalnej i wypracowanie takich metod, które w przyszłości pomogą walczyć z patologiami. Debata pod hasłem „*Żyj bezpiecznie - stare i nowe zagrożenia*” odbyła się w Gimnazjum w Gronowie Elbląskim. Celem tego typu inicjatyw jest przede wszystkim wymiana poglądów na temat bezpieczeństwa społeczności lokalnej i wypracowanie takich metod, które w przyszłości pomogą walczyć z patologiami. Prelegenci zaprezentowali aspekty prawne i medyczne wraz z konsekwencjami zażywania dopalaczy i narkotyków. Kolejnym tematem była przemoc w rodzinie. Poruszano także tematy związane z ruchem drogowym (bezpieczeństwo na drogach, statystyki wypadków oraz miejsca szczególnie niebezpieczne).

Komenda Powiatowa Policji w Braniewie - w szkołach podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych prowadzona była działalność edukacyjna w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich w przypadku popełnienia czynu zabronionego oraz przejawiania zachowań patologicznych (palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków). W ubiegłym roku przeprowadzono 39 spotkań, w których uczestniczyło 878 uczniów.

Podczas pokazów i imprez prewencyjnych dla społeczeństwa rozdawane były ulotki o tematyce prewencyjnej zawierające m.in. informacje o medycznych i prawnych skutkach zażywania narkotyków.

Podczas spotkań z uczniami klasy o profilu „Bezpieczeństwo publiczne” z Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych w Pieniężnie policjanci mówili o działaniach Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania zjawisk patologii społecznej.

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie – funkcjonariusze prowadzili prelekcje w szkołach na temat odpowiedzialności prawnej, jak również szkodliwości narkotyków. Cyklicznie prowadzono działania na drogach „**Alkohol i Narkotyki**”. Ponadto prowadzono działania opisane w zagadnieniu dotyczącym zjawisku alkoholizmu.

Komenda Powiatowa Policji w Elku - funkcjonariusze w ramach profilaktyki narkotykowej realizują wzmoczone działania prewencyjne i operacyjne, których jednym z celów jest ujawnienie dealerów narkotyków. Policjanci prowadzą działalność edukacyjno-informacyjną skierowaną do młodzieży, rodziców i nauczycieli. Na spotkaniach z pedagogami oraz rodzicami informujemy o stanie zagrożenia, metodach pracy dealerów, obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa. Ponadto na spotkaniach z radą pedagogiczną omawiane są procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, a w szczególności narkomanią. Na bieżąco prowadzone są działania rozpoznawcze oraz operacyjne w celu pełniejszego rozpoznania środowiska narkomanów oraz miejsc zagrożonych narkomanią. Policjanci tut. KPP współpracują z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta i Stowarzyszeniem "Alternatywa", którzy realizują program terapeutyczny CANDIS, wdrożony przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i opracowany z myślą o osobach, które chcą zrezygnować z używania marihuany i jej pochodnych. Policjanci proponują osobom uzależnionym od marihuany udział w przedmiotowym projekcie.

Komenda Powiatowa Policji w Giżycku – funkcjonariusze uczestniczyli w **Powiatowym Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych**, który odbył się w Giżyckim Centrum Kultury. Przedstawienia przygotowane były przez uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych powiatu giżyckiego. Celem tego przedsięwzięcia było promowanie zdrowego stylu życia. W każdym przedstawieniu dzieci i młodzież poprzez sztukę zwracały uwagę na zagrożenia jakie mogą wynikać z używania papierosów, alkoholu, narkotyków jak również innych używek.

Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi – policjanci podczas spotkań edukacyjnych prowadzonych w szkołach rozdają ulotki zakupione przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gołdapi „**Warto wiedzieć zamiast próbować!**”, „**Dopalacze?**”

Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy - policjanci przeprowadzili współorganizowany z Nidzickim Ośrodkiem Kultury, Zespołem Obsługi Oświaty i Sportu i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej konkurs plastyczny „**Narkotyki – jestem na nie**”. Głównym celem przedsięwzięcia było kształtowanie postaw negujących narkomanię oraz inspirowanie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży. Środki na jego realizację pochodzą z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani. Do udziału w konkursie zostały zaproszone wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjalne z gminy Nidzicy. Policjanci współorganizowali również XX Przegląd Małych Form Teatralnych pod hasłem „**Styl życia a zdrowie**”. Impreza skierowana

była do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Głównym jej celem było promowanie zdrowego stylu życia oraz uświadomienie dzieciom i młodzieży szkolnej zagrożeń, jakie niosą nałogi i zjawiska patologiczne. Wspólnie z policjantami z KPP w Działdowie zorganizowano i przeprowadzono działania prewencyjne pod kryptonimem „*Nieletni pod nadzorem*”. Działania zostały przeprowadzone odpowiednio w Nidzicy, a następnie w Działdowie. Jednym z założeń tego planu było ujawnianie przestępstw w myśl Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie na terenie działania jednostki odbywały się **debaty społeczne** na temat szkodliwości i konsekwencji zdrowotnych w związku z zażywaniem substancji odurzających. W spotkaniach brali udział przedstawiciele SANEPIDU, pedagodzy, nauczyciele, rodzice oraz funkcjonariusze Policji.

Komenda Powiatowa Policji w Piszcu – w Rucianem Nidzie odbyła się debata społeczna nt.: „*Współpraca szkoły z Policją w zakresie przeciwdziałania przestępczości narkotykowej*”, adresowana do nauczycieli i wychowawców tej placówki. Spotkanie miało na celu podniesienie świadomości kadry pedagogicznej w zakresie zagrożeń, jakie niosą za sobą narkotyki oraz dopalacze, a także kształtowanie przez nauczycieli właściwych postaw wśród młodzieży. W trakcie prelekcji policjanci mówili między innymi o najczęściej spotykanych na lokalnym rynku narkotykach, objawach, które mogą świadczyć o tym, że uczeń znajduje się pod wpływem środków odurzających. Funkcjonariusze zwrócili też uwagę na skutki zdrowotne, społeczne oraz prawne sięgania po tego typu substancje. W trakcie debaty nauczyciele oraz policjanci dążyli do wypracowania jak najlepszych rozwiązań pod kątem owocnej współpracy szkoły z Policją. Kolejną inicjatywą były działania edukacyjno – profilaktyczne „*Zachowanie młodzieży, a konsekwencje karne*”. Działania polegały na przeprowadzeniu przez policjanta spotkań z uczniami wszystkich klas pierwszych a następnie ich rodzicami. W trakcie tych prelekcji poruszane są zagadnienia dot. odpowiedzialności prawnej młodego człowieka za popełniane czyny, różnic między odpowiedzialnością prawną osoby nieletniej, a karną osoby pełnoletniej, przypomnienie przepisów dot. spożywania alkoholu i narkotyków oraz pokazania im konsekwencji naruszania prawa, np. utrata prawa jazdy, czy niemożność znalezienia pracy przez osobę karaną. Rodzicom prezentowane były materiały dot. narkomanii, w tym poglądowa walizeczka z zawartością środków odurzających oraz przedmiotów służących do ich zażywania.

3. Handel Ludźmi - Krajowy Program Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi.

a) analiza zjawiska

Handel ludźmi definiuje art. 115§22 kodeksu karnego, w myśl którego jest to werbowanie, transport, dostarczanie, przekazywanie i przechowywanie lub przyjmowanie osoby z zastosowaniem między innymi przemocy lub groźby bezprawnej, uprowadzenia, podstępny, wprowadzenia w błąd, nadużycia stosunku zależności wykorzystania krytycznego położenia lub stanu bezradności, udzielenia albo przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy osobie sprawującej opiekę lub nadzór nad inną osobą. Celem takich działań jest wykorzystanie tej osoby, nawet za jej zgodą, w szczególności w prostytucji, pornografii, w pracy, bądź usługach o charakterze przymusowym, żebractwie, niewolnictwie lub innych formach poniżających godność człowieka, pozyskania komórek, tkanek lub narządów wbrew przepisom.

Handel ludźmi stanowi w polskim prawie przestępstwo określone w art. 189a kk i kto dopuści się jego popełnienia podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 lat. Karze podlega również ten, kto czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa handlu ludźmi.

W minionym roku nie stwierdzono w województwie warmińsko-mazurskim żadnych przestępstw handlu ludźmi.

b) podejmowane działania

W minionym roku policja w całym kraju podjęła współpracę z Fundacją Dzieci Niczyje, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży poprzez wzmocnienie działań prewencyjnych na rzecz zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w turystyce. W Wydziale Kryminalnym Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie funkcjonuje zespół do walki z handlem ludźmi, który stale monitoruje to szeroko rozumiane zjawisko (handel organami, zmuszanie do pracy niewolniczej, żebractwa, prostytutki) przy stałej współpracy z funkcjonariuszami służb prewencyjnych. Działania funkcjonariuszy zarówno pionów kryminalnych jak i prewencji w znaczącym stopniu ograniczają możliwości potencjalnych sprawców w zakresie dokonywania werbunku ofiar.

W zakresie profilaktyki w 2014 roku prowadzono również działania informacyjne skierowane do społeczeństwa, w tym do grup szczególnie zagrożonych zjawiskiem handlu ludźmi.

- W związku z *Europejskim Dniem Przeciwko Handlowi Ludźmi* w województwie zorganizowano działania ukierunkowane na zapobieganie temu procederowi. W Wydziale Prewencji KWP w Olsztynie opracowano ulotkę informacyjną z przestrogią, dla tych, którzy planują wyjechać za granicę w poszukiwaniu pracy. Nawiązano współpracę z Dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie, w wyniku której przygotowana przez policję ulotka została umieszczona na stronie internetowej urzędu, a także przekazana do powiatowych urzędów pracy oraz do przedstawicieli Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, który jest organem opiniodawczo – doradczym Marszałka Województwa w sprawach z zakresu rynku pracy. Dodatkowo w Wydziale Prewencji przygotowano komunikat dotyczący zagrożeń wynikających z podjęcia pracy za granicą, który został umieszczony na stronie Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie. Na stronach internetowych komend umieszczane były komunikaty ostrzegające o istniejących zagrożeniach związanych z podejmowaniem pracy za granicą. Funkcjonariusze jednostek terenowych przeprowadzali spotkania edukacyjne w szkołach. Akcja edukacyjno-informacyjna kierowana była do uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie – Wydział Prewencji nawiązał współpracę z Dyrektorem Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Olsztyna, za pośrednictwem którego do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie Olsztyna trafiła opracowana przez tut. funkcjonariuszy ulotka informacyjna o zagrożeniach związanych z handlem ludźmi. Do współpracy zostali również zachęćeni doradcy zawodowi z tych szkół. Policjanci wsparli prelekcjami edukacyjnymi szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne z miasta i powiatu olsztyńskiego (odbyło się w nich 9 spotkań). Ponadto przeprowadzono spotkanie z młodzieżą Hufca Pracy w Olsztynie, które odbyło się w ramach realizacji przez Hufiec programu wychowawczego o prawach człowieka. Jeden z modułów programu zakładał poznanie instytucji, które bronią praw człowieka. Młodzieży została przybliżona rola Policji w ochronie podstawowych praw człowieka, w tym praw osób pokrzywdzonych przestępstwem. Omówiono również problematykę łamania praw człowieka przez osoby uprawiające proceder handlu ludźmi, przestrzeżono młodzież przed zagrożeniami wynikającymi z poszukiwania pracy, zwłaszcza poza granicami kraju. Młodzież została również zapoznana ze sposobami kontaktowania się z instytucjami pomocowymi w sytuacjach kryzysowych.

Opracowany przez Wydział Prewencji materiał informacyjny o zjawisku handlu ludźmi i sposobach uniknięcia zagrożeń został również opublikowany w kwartalniku „Puls Regionu”, z którym tutejsza jednostka współpracuje.

Ponadto policjanci w ramach codziennej pracy prewencyjnej rozpowszechniali w lokalnych mediach i podczas spotkań edukacyjnych (zwłaszcza w sezonie letnim) informacje na temat sposobów reagowania w sytuacji zaginięć oraz sposobów przeciwdziałania handlowi ludźmi. Podczas spotkań z rodzicami przekazywano informację na temat utworzonego przez **Fundację ITAKA** – Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych pn. „Nie uciekaj”, pod patronatem Komendanta Głównego Policji, numeru **116 000** w sprawie zaginionego dziecka, który należy do

grupy ogólnoeuropejskich bezpłatnych linii telefonicznych o charakterze społecznym stworzonych z inicjatywy Komisji Europejskiej. Rozpowszechniano również materiały dot. podejmowania pracy za granicą – „**Bezpieczne wyjazdy do pracy**” oraz „**Nie płąć za pośrednictwo pracy**” – opracowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Komenda Miejska Policji w Elblągu - w zakresie profilaktyki w 2014 roku prowadzono działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczeństwa, w tym do młodzieży. Rozpowszechniano informacje otrzymywane z różnych instytucji - plakaty, ulotki, materiały informacyjne dotyczące przedmiotowego zagadnienia. Prowadzone były kampanie informacyjne o instytucjach i fundacjach, które udzielają pomocy w poszukiwaniu osób zaginionych. W ramach VIII Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi funkcjonariusze przekazali pracownikom Powiatowego Urzędu Pracy materiały informacyjne zawierające przestrogi dotyczące istniejących niebezpieczeństw oraz adresy instytucji niosących pomoc osobom, które szukają pomocy. Takie same informacje zamieszczono na stronie internetowej komendy oraz punktach przyjęć interesantów. Dzielnicy podczas służby obchodowej przekazali otrzymane materiały informacyjne dla pracowników spółdzielni mieszkaniowych, urzędów i instytucji celem zamieszczenia na tablicach informacyjnych. Funkcjonariusze przeprowadzili 2 spotkania z młodzieżą gimnazjalną, podczas których wyjaśniono temat handlu ludźmi. Podczas codziennej służby funkcjonariusze zwracali uwagę na osoby trudniące się żebractwem.

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie - w ramach przeprowadzanego festynu rodzinnego „Wstąp po zdrowie” policjanci rozpropagowali ulotki związane z „*Handlem Ludźmi*”.

Komenda Powiatowa Policji w Elku - policjanci zorganizowali spotkanie z grupą osób bezrobotnych korzystających z Centrum Integracji Społecznej w Elku. Ponadto do Urzędu Pracy, biura pracy tymczasowe i organizacji działających na rzecz bezrobotnych przekazano plakaty i ulotki informujące o zagrożeniach, zawierające porady dla osób wyjeżdżających za granicę.

Komenda Powiatowa Policji w Węgorzewie - na recepcji w Komendzie Powiatowej Policji w Węgorzewie udostępniane są dla interesantów ulotki dot. w/w zagadnienia, tj. „*Kiedy dziecko ucieka z domu i „Ucieczka to nie rozwiązanie*”.

4. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

a) podejmowane działania

Przy realizacji założeń Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowanego na lata 2012 – 2016 Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie współpracowała z Wydziałem Zdrowia Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Przedstawiciel Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie brał czynny udział w spotkaniach Zespołu ds. realizacji Programu.

W minionym roku w ramach współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Olsztynie specjaliści tut. placówki brali udział w szkoleniach prowadzonych przez pracowników Wydziału Kontroli KWP w Olsztynie dla nowoprzyjętych funkcjonariuszy. Część szkoleń przeprowadzili specjaliści WSSE, natomiast część pracownicy Wydziału Kontroli KWP w Olsztynie. Tematem szkoleń prowadzonych przez pracownika Sanepidu było „*Zawodowe ryzyko zakażenia HIV, HCV, HBV oraz postępowanie po ekspozycji*”. W minionym roku przeszkolonych zostało **124** nowoprzyjętych funkcjonariuszy. Ponadto do jednostek terenowych województwa przekazano ulotki promujące zdrowie i zapobieganie zakażenia wirusem HIV otrzymane z Wydziału Zdrowia UW w Olsztynie, które policjanci rozdysponowali podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą w ramach działań „*Bezpieczne i zdrowe wakacje 2014*”.

Policjanci z jednostek terenowych prowadzili spotkania edukacyjne w szkołach, na zimowiskach, koloniach i obozowiskach, gdzie poruszane były tematy na temat ryzyka

kontaktów seksualnych i związanych z tym konsekwencji. Z młodzieżą szkolną poruszany był również każdorazowo problem uzależnień od środków odurzających. Na spotkaniach tych nie zabrakło informacji na temat zakażeń wirusem HIV, który stanowi jedno z zagrożeń związanych ze stosowaniem narkotyków. Młodzieży przekazywane były informacje, jak wygląda badanie na obecność HIV, ile kosztuje test, o czym należy pamiętać podczas kontaktu seksualnego oraz gdzie szukać ewentualnej pomocy.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie - w Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Olsztynie policjant z Wydziału Prewencji wspólnie z przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Olsztynie przeprowadzili spotkanie edukacyjno – profilaktyczne z wychowankami Pogotowia Opiekuńczego, gdzie pośród tematyki związanej z odpowiedzialnością prawną nieletnich, poruszone zostały tematy związane z zagrożeniem zakażeniem HIV/ AIDS.

Komenda Miejska Policji w Elblągu - wszystkie grupy szkoleniowe w Komendzie Miejskiej Policji w Elblągu przeprowadziły szkolenie dla policjantów o podstawowych zasadach postępowania profilaktycznego po ekspozycji i procedur postępowania w przypadkach potencjalnego narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie - policjanci oraz pracownicy cywilni KPP Działdowo brali udział w szkoleniu połączonym z warsztatami pn. „**Razem aktywniej**”. Wykład dotyczył tematyki antydyskryminacyjnej połączonej z wiedzą na temat pracy z osobą zakażoną HIV chorą na AIDS i był realizowany przez pracowników Fundacji Studio Psychologii Zdrowia wspierającej i opiekującej się dziećmi i rodzinami żyjącymi z HIV oraz uzależnioną młodzieżą i dorosłymi.

Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie - policjanci włączyli się w happening dotyczący zapobiegania zakażeniom HIV. Happening został zainicjowany przez młodzież ze szkół średnich miasta Szczytno i polegał na przemarszu ulicami miasta młodzieży propagującej zdrowy i bezpieczny styl życia. Ponadto w trakcie kaskadowych szkoleń funkcjonariuszy KPP w Szczytnie powtarzane są kwestie bezpieczeństwa własnego policjantów oraz przypomniany jest algorytm zachowań poekspozycyjnych w przypadku kontaktu z osobą zarażoną HIV.

5. Przemoc w rodzinie - Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

a) analiza zjawiska

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2014 r. na terenie województwa warmińsko – mazurskiego odnotowano:

1. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” (ogółem) – **5991**; w tym:

a) liczba formularzy wszczynających procedurę - **4536**

b) liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury - **1455**

2. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” według miejsca zamieszkania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą (ogółem) - 5991

miasto - 3459

wieś - 2532

3. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem) – **8633** w tym:

kobiet - 5339

- do 65 roku życia - 4916

- od 66 roku życia - 423

mężczyzn - 1063

- do 65 roku życia - 944

- od 66 roku życia - 119
- małoletnich – 2231 (dziewcząt – 1109; chłopców – 1122)
- 4.Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem) – **6010**; w tym:
 - kobiet – 372
 - mężczyzn – 5597
 - nieletnich – 41
 - dziewcząt - 9
 - chłopców - 32
- 5.Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem) – **1640**; w tym:
 - kobiet – 51
 - mężczyzn – 1585
 - nieletnich – 4
 - dziewcząt - 0
 - chłopców - 4
- 6.Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu (ogółem) – **3755**; w tym:
 - kobiet – 171
 - mężczyzn – 3577
 - nieletnich – 7
 - dziewcząt - 0
 - chłopców - 7
- a) doprowadzonych do izb wytrzeźwień lub innych tego typu placówek (ogółem) – **393**, w tym:
 - kobiet – 32
 - mężczyzn – 361
 - nieletnich – 0
- b) doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia (ogółem) – **937**; w tym:
 - kobiet – 26
 - mężczyzn – 909
 - nieletnich – 2
 - dziewcząt - 0
 - chłopców - 2
- 7.Liczba dzieci umieszczonych u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej (ogółem) – **10**
- 8.Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy:
 - fizycznej – **4762**; - psychicznej – **5996**
 - seksualnej – **190**; - innego rodzaju przemocy – **3214**; - ekonomicznej – **41**
- 9.Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą:
 - umieszczenie w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – 1
 - umieszczenie w ośrodku wsparcia – 0
 - umieszczenie w ośrodku interwencji kryzysowej – 0
 - umieszczenie w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - 0
 - umieszczenie w szpitalu - 23
 - udzielenie pomocy medycznej - 25
 - inny rodzaj pomocy – 671

Podsumowując zgromadzone dane z 2014 roku należy stwierdzić, że ogólna liczba wypełnionych na terenie całego województwa formularzy „Niebieska Karta – A” wyniosła 5991, z czego 1455 dotyczyło kolejnych przypadków przemocy w danej rodzinie w trakcie trwającej procedury. W 4536 przypadkach formularze wypełnione przez funkcjonariuszy wszczęły procedurę po raz pierwszy. Ogólna liczba formularzy znacznie wzrosła w porównaniu z latami

2011 – 2013 (w 2011 roku – 4100 „Niebieskich Kart”; w 2012 roku – 2850; w 2013 roku - 3834). Wpływ na częstsze wszczynanie procedury niewątpliwie miało skuteczne wdrożenie do stosowania w Policji nowych regulacji prawnych, m.in. poprzez zorganizowanie przez poszczególne jednostki terenowe Policji wewnętrznych przedsięwzięć szkoleniowych, nadzór nad zagadnieniem przez kierownictwo jednostek oraz ścisłą współpracę funkcjonariuszy z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu wymiany doświadczeń.

Do przypadków stosowania przemocy wobec osób najbliższych częściej dochodziło na obszarach miejskich (o 927 więcej przypadków niż na obszarach wiejskich). Dane statystyczne pokazują ponadto, że sprawcami przemocy w zdecydowanej większości są mężczyźni, którzy w 2014 roku stanowili – podobnie jak rok wcześniej – 93 % ogólnej liczby sprawców (z 6010 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, 5597 stanowili mężczyźni). W 2014 niepokojąco w porównaniu do ubiegłego roku (o 30) wzrosła liczba osób nieletnich, które dopuściły się stosowania przemocy wobec członków swojej rodziny (w 2013 – 11; w 2014 – 41). Ofiarami przemocy doświadczanej od osoby najbliższej najczęściej są kobiety (w 2014 roku – 5339, co stanowi 62 % ogólnej liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą). Jednocześnie o 5 % wzrosła ogólna liczba mężczyzn, którzy stali się ofiarami przemocy w rodzinie (w 2014 – 1063, co stanowi 17 % ogólnej liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie; w 2013 – 652, co stanowi 12% ogólnej liczby ofiar). Zachowań przemocowych ze strony najbliższych doświadczyło 2231 osób małoletnich (1109 dziewcząt i 1122 chłopców).

W 2014 roku odnotowano prawie siedmiokrotny wzrost liczby zatrzymanych w związku z przemocą w rodzinie (w 2014 – 1649; w 2013 – 247). Ponadto łącznie 1330 osób zostało doprowadzonych celem wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub do izb wytrzeźwień, bądź innych placówek, co stanowi spadek o 149 w porównaniu do 2013 roku, kiedy doprowadzonych do wytrzeźwienia odnotowano 1479 osób. Prawdopodobnie ta dowodzi, iż policjanci odizolowują osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, uwzględniając jako podstawę prawną art. 15 i 15a *Ustawy o Policji*. Dzięki temu budżet rodziny, w której dochodzi do przemocy nie jest obciążany opłatą za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji, bowiem wprowadzony nowelizacją *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, art. 1 pkt 7 – art. 42² stanowi, iż pobyt w tych placówkach jest odpłatny (ust. 1). Jest to istotne z punktu widzenia poddanych analizie danych, które wskazują, iż czynnikiem przyczyniającym się do występowania zjawiska przemocy w rodzinie jest alkohol, bowiem w 62 % osoby dopuszczające się przemocy w rodzinie były pod jego wpływem (w 2013 – 58 %).

Przeprowadzone w 2014 roku w województwie warmińsko – mazurskim interwencje wobec przemocy w rodzinie wykazały, iż najczęściej w rodzinach stosowana jest przemoc psychiczna (5996 przypadków) i przemoc fizyczna (4762). W rodzinach dochodzi również do przemocy seksualnej (190 przypadków) i ekonomicznej (41), a także do zachowań kwalifikowanych jako „inny rodzaj przemocy” (3241).

Podczas podejmowanych interwencji wobec przemocy w rodzinie w 10 przypadkach zaistniała konieczność umieszczenia małoletnich u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Policjanci udzielali pomocy medycznej w 25 przypadkach, natomiast 23 razy zaistniała konieczność umieszczenia w szpitalu osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Jedna osoba została umieszczona w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

W przypadku, gdy sytuacja towarzysząca przemocy w rodzinie wyczerpywała znamiona przestępstwa z art. 207 kk, wszczynane były postępowania przygotowawcze w sprawie. W 2014 roku na terenie województwa wszczęto **1282** takich postępowań (w 2013 r. – 1334). **Przez sporządzenie aktu oskarżenia zakończono 739 postępowań, natomiast umorzeniem zakończyło się 548 postępowań.** Ponadto wydano **1023 postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia** w sprawach związanych z przemocą w rodzinie.

b) podejmowane działania

Aktywność Policji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbywa się przede wszystkim poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z zapisami *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”*. Działania te podejmowane są interdyscyplinarnie, wspólnie z innymi podmiotami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Funkcjonariusze w celu udzielenia ofiarom wszechstronnej pomocy ściśle współpracowali z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodkami interwencji kryzysowej, centrami pomocy rodzinie, a w przypadku krzywdzenia dzieci również z placówkami oświatowymi, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi oraz sądami rodzinnymi. Ponadto policjanci uczestniczyli w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych dla rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

W celu wzmacniania ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenia odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie, na terenie dwóch jednostek Policji garnizonu warmińsko – mazurskiego funkcjonują **przyjazne pokoje przesłuchań** – w KPP w Braniewie i w KPP w Szczytnie. W 2014 roku łącznie odbyły się w nich **93 przesłuchania**, a w każdej czynności przesłuchania osoby małoletniej brali udział: sędzia, biegły psycholog oraz prokurator. Dodatkowo na terenie województwa warmińsko – mazurskiego funkcjonują pokoje przyjaznego przesłuchania, które są zarządzane przez inne podmioty, takie jak:

- sądy rejonowe (w Ełku, Olecku, Olsztynie, Ostródzie);
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (w Giżycku, Gołdapi, Lidzbarku Warmińskim, Nowym Mieście Lubawskim, Olecku, Węgorzewie);
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne (w Kętrzynie, Biskupcu – podległym KMP w Olsztynie);
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Piszcu.

Ponadto w PCPR w Nowym Mieście Lubawskim każdorazowo w przesłuchaniu osób małoletnich, które realizuje sędzia bądź prokurator, uczestniczy także policjant – technik kryminalistyki, który rejestruje takie przesłuchanie.

Funkcjonariusze garnizonu warmińsko – mazurskiego brali czynny udział w tworzeniu gminnych/miejskich programów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, natomiast przedstawiciel Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie uczestniczył wzorem lat ubiegłych w pracach Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przemocy w Rodzinie, powołanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

W ramach doskonalenia zawodowego policjanci brali udział w szkoleniach i konferencjach z przedmiotowej problematyki, by stale podnosić swoje kompetencje i wiedzę w zakresie pomagania osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i by skutecznie wpływać na zmianę postępowania osób dopuszczających się przemocy wobec najbliższych. Odbywały się również spotkania i konferencje, które były okazją do wymiany doświadczeń między różnymi podmiotami. W trakcie tych spotkań przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie mieli możliwość omówienia i wypracowania coraz skuteczniejszych obszarów współpracy w zakresie podejmowania działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W 2014 roku policjanci zajmujący się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie zorganizowali ogółem **101 szkoleń**, w których uczestniczyło łącznie **2028 funkcjonariuszy** Policji (w tym m.in. kadra kierownicza, dzielnicowi, dyżurni). Wśród wszystkich szkoleń dla policjantów, 14 zorganizowanych było przez wojewódzkiego koordynatora procedury „Niebieskie Karty”. Przedstawiciele Komendanta Wojewódzkiej Policji w Olsztynie przeprowadzili następujące szkolenia związane z procedurą „Niebieskie Karty” dla funkcjonariuszy Policji:

- styczeń 2014 r. – szkolenie dla pracowników Wydziału Prewencji KWP w Olsztynie dot. Narzędzia szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie; Programu „MOC – TAK! PRZEMOC – NIE!” i procedury odebrania dziecka;
- styczeń 2014 r. – szkolenie dla koordynatorów procedury „Niebieskie Karty” z KMP/KPP (19 policjantów) dotyczące założeń policyjnego programu „MOC – TAK! PRZEMOC – NIE!”;
- marzec 2014 r. – szkolenie wyjazdowe w Juracie dla dyżurnych z KMP/KPP (43 policjantów) dot. założeń policyjnego programu „MOC – TAK! PRZEMOC – NIE!”; zatrzymania sprawy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15a Ustawy o Policji oraz wykorzystania Narzędzia szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie;
- wrzesień 2014 – szkolenie skierowane do komendantów KMP/KPP i ich zastępców (ogółem 30 osób) na temat: „Zatrzymanie oraz zwolnienie osoby na podstawie art. 15a Ustawy o Policji);
- październik 2014 – szkolenie skierowane do funkcjonariuszy Wydziału Kontroli KWP w Olsztynie (12 policjantów) na temat: „Obowiązki Policji w przypadku przemocy w rodzinie”. Podczas szkolenia omówiono podstawowe akty prawne regulujące przedmiotową problematykę, zatrzymanie oraz zwolnienie osoby na podstawie art. 15a Ustawy o Policji, procedura odebrania dziecka oraz wykorzystanie Narzędzia szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie;
- listopad 2014 – szkolenie koordynatorów procedury „Niebieskie Karty” z KMP/KPP.

Ponadto wojewódzki koordynator przeprowadził wspólnie z psychologiem z Sekcji Psychologów KWP w Olsztynie cykl szkoleń z policyjnego programu „**MOC – TAK! PRZEMOC – NIE!**”. Odbyło się 9 szkoleń, w których uczestniczyło ponad 200 policjantów (koordynatorzy „Niebieskiej Karty” z KMP/KPP, dyżurni, średnia kadra kierownicza).

W ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, wojewódzki koordynator „Niebieskiej Karty”:

- W ramach realizacji celu: *Podniesienie i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie*, w dniu 28.10.2014 r. brała udział w Konferencji pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – aspekty prawne, profilaktyka, działania praktyczne”, organizowanej przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego. Konferencja skierowana była do wszystkich przedstawicieli służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie z terenu województwa warmińsko – mazurskiego. Celem konferencji było zapoznanie uczestników z praktycznym wykorzystaniem środków prawnych, mających na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie przed sprawcami oraz z nowymi formami edukacji prawnej dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prelegentami podczas konferencji byli: Anna Maria Wesołowska (sędzia w stanie spoczynku), sędzia Michał Lewoc (koordynator ds. Realizacji w MS Krajowego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) oraz Grzegorz Wrona (certyfikowany specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członek Rady ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Dyrektorze PARPA). W konferencji brali również udział policjanci z jednostek garnizonu warmińsko – mazurskiego.
- W ramach realizacji celu: *Wypracowanie zasad współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie* w Województwie Warmińsko – Mazurskim, podczas szkoleń dla nauczycieli, organizowanych w ramach V edycji projektu „Uczyć, informować, zapobiegać. Otwarte Szkoły, Otwarte Jednostki Policji”, omawiane było zagadnienie: „Pomoc dziecku krzywdzonemu. Procedura Niebieskie Karty” – w minionym roku odbyły się 3 szkolenia, w których łącznie udział wzięło 125 nauczycieli. Od początku realizacji projektu ogółem przeszkolonych zostało 650 osób.
- w czerwcu 2014 r. wojewódzki koordynator wzięła udział w Regionalnym Kongresie Kobiet w Węzinie, skierowanym głównie do kobiet zamieszkujących tereny wiejskie i niewielkie miejscowości Warmii i Mazur.

W dniach od 24.02.2014 r. do 01.03.2014 r. policjanci garnizonu warmińsko – mazurskiego przyłączyli się do obchodów „**Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw**”. W związku z powyższym funkcjonariusze nawiązali współpracę z instytucjami i organizacjami funkcjonującymi na terenie powiatów, działającymi na rzecz ofiar przestępstw, celem aktywnego

włączenia się do prac w Punktach Informacyjnych organizowanych przez te podmioty. Punkty informacyjne, w którym osoby zainteresowane mogły otrzymać pomoc prawno-psychologiczną (zarówno w kontakcie bezpośrednim jak i telefonicznym) uruchamiane były również w budynkach jednostek terenowych Policji. Punkty Informacyjne utworzono:

- 1 w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Olsztynie
- 17 w Komendach Miejskich/Powiatowych, Komisariatach oraz Rewirach Dzielnicowych
- 1 w Sądzie Rejonowym,
- 3 w Prokuraturach,
- 5 w PCPR,
- 4 w MOPS/GOPS ,
- 4 w fundacjach, stowarzyszeniach.

W skład zespołów dyżurujących zaangażowani byli zarówno policjanci pionów dochodzeniowo-śledczych, jak i prewencji (w tym specjaliści „NK”, dzielnicowi, kierownicy rewirów dzielnicowych). W dyżurach uczestniczyli również prawnicy, kuratorzy sądowi, komornicy sądowi, pedagodzy, pracownicy socjalni, psychologowie z instytucji współpracujących (takich jak: sądy, PCPR, GOPS/MOPS, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, przedstawiciele Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przemocy w rodzinie), terapeuci uzależnień. W ramach działań dzielnicowi zostali zaktywizowani do przekazywania informacji o możliwości skorzystania z porad specjalistów, którzy pełnili dyżury w ramach działań prowadzonych na rzecz „Tygodnia...” osobom z rodzin szczególnie dotkniętych problemem (np. objętych procedurą „Niebieskie Karty”). Szczegóły dotyczące organizowanej akcji oraz informacje na temat uruchomionych Punktów Informacyjnych (dzień, godziny, numer telefonu i miejsce dyżurowania zespołów) nagłośniono w lokalnych mediach (gazety, radio, TV) i na stronach internetowych. W ramach działań dokonano również kolportażu materiałów edukacyjnych, promujących działania na rzecz osób dotkniętych przestępstwami i wyeksponowano je w miejscach dostępnych dla interesantów. W bieżącym roku z oferowanego przez funkcjonariuszy i pozostałe instytucje wsparcia i porady skorzystało 76 osób. Najczęstsze problemy, z jakimi zgłaszali się zainteresowani, dotyczyły przemocy w rodzinie, problemów wychowawczych z dziećmi, nadużywania alkoholu przez współmałżonka, prawa rodzinnego. W działania aktywnie włączyła się także Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie, a wojewódzki koordynator procedury „Niebieskie Karty” we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz Sądem Rejonowym w Olsztynie zorganizował w siedzibie Komendy przy ul. Partyzantów 6/8 punkt informacyjny. Dyżury, w których uczestniczyli pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz Kuratorzy Zawodowi Sądu Rejonowego w Olsztynie odbyły się w dniach 25.02 i 26.02.2014 r.

W okresie od 25 listopada do 10 grudnia 2014 r. prowadzona była międzynarodowa kampania „**16 Dni Przeciw Przemocy Wobec Kobiet**”, w którą włączyli również policjanci garnizonu warmińsko – mazurskiego. Realizowana jest ona od 1991 roku, a jej inicjatorem było Centrum na rzecz Globalnego Przywództwa Kobiet. Rozpoczyna się ona Międzynarodowym Dniem przeciwko Przemocy Wobec Kobiet, czyli 25 listopada a kończy Międzynarodowym Dniem Praw Człowieka, który przypada w dniu 10 grudnia. Daty te nie są przypadkowe, mają bowiem na celu postawienie znaku równości między prawami kobiet a prawami człowieka. Kampania ma na celu eliminowanie wszelkich form przemocy ze względu na płeć, zwiększenie świadomości społeczeństwa, że przemoc ze względu na płeć stanowi jednocześnie naruszenie praw człowieka. Ponadto służy ona wzmocnieniu lokalnych struktur przeciwdziałających przemocy wobec kobiet oraz budowaniu powiązań pomiędzy lokalnymi i międzynarodowymi inicjatywami na rzecz powstrzymania przemocy wobec kobiet. W ramach przedmiotowej Kampanii warmińsko – mazurscy policjanci nawiązali współpracę m.in. z pracownikami socjalnymi, psychologami, kuratorami sądowymi, asystentami rodziny i przedstawicielami PCPR, z którymi uczestniczyli we wspólnych dyżurach. Policjanci wzięli udział w **IV Wojewódzkiej Konferencji „Biała Wstążka**”, zorganizowanej w Olsztynku, podczas której omawiana była rola mężczyzn w przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet.

Na terenie poszczególnych powiatów policjanci wspólnie z przedstawicielami innych podmiotów podejmują lokalne działania, które zmierzają do ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie i wypracowania skutecznych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Komenda Miejska Policji w Elblągu - policjanci wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu zorganizowali trzydniowe szkolenie w Wielimowie dla pracowników socjalnych (15 osób) oraz policjantów (16 osób), zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jednym z prelegentów był koordynator procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto funkcjonariusz Wydziału Kryminalnego przeprowadził szkolenie dla 63 policjantów, omawiając istotę przestępstwa z art. 207 kk. Koordynator procedury „Niebieskie Karty” wziął udział w konferencji pt. **„Bezpieczna praca pielęgniarki – wymiar fizyczny i psychiczny”**, którą zorganizowało Koło Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego w Elblągu. Podczas prowadzonej prelekcji funkcjonariusz omówił rolę pracowników ochrony zdrowia w profilaktyce przemocy w rodzinie. W konferencji uczestniczyło 45 pielęgniarek.

W ramach **„Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”** wzorem lat ubiegłych do działań aktywnie włączyli się również Policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Elblągu. Policjanci wydziału do walki z przestępczością przeciwko mieniu, kryminalnego i Prewencji Kryminalnej i Wykroczeń prowadzili dyżury i udzielali porad. Funkcjonariusz Zespołu Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Kryminalnej i Wykroczeń KMP w Elblągu podczas wykonywania codziennych swoich obowiązków udzielał porad ofiarom przemocy domowej. Takie porady udzielane były również przez w/w funkcjonariusza w Ośrodku Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem i Biurze Porad Obywatelskich w Elblągu w ramach zawartego z Komendą Miejską Policji w Elblągu porozumienia o współpracy. Policjanci wspólnie z przedstawicielami Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie miasto Elbląg inicjując współpracę włączyli się do międzynarodowej kampanii **„16 dni przeciw przemocy wobec kobiet”**. W ramach tej akcji zorganizowano „drzwi otwarte” w Ośrodku Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, udzielając porad obywatelom.

Funkcjonariusz zajmujący się problematyką przemocy w rodzinie uczestniczył w realizacji projektu „Szkoła Optymizmu” w ramach ogólnopolskiego programu **„Szkoła bez przemocy”** organizowanego przez dyrekcję, uczniów i zespół psychologiczno-pedagogiczny Gimnazjum Nr 7 w Elblągu. W ramach tego projektu uczniowie uczestniczyli w warsztatach, podczas których uczyli się jak przeciwstawiać się wszelkim objawom przemocy i agresji.

Funkcjonariusze wręczali podczas interwencji informator opracowany przez Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem oraz Komendę Miejską Policji w Elblągu zawierający adresy i dane teleinformatyczne instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie na terenie miasta Elbląga. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Pasłęku oddelegowani do współpracy z Zespołami Interdyscyplinarnymi wzięli udział w 50 spotkaniach tych Zespołów. Ponadto, między innymi w ramach pracy w grupach roboczych, dzielnicowi spotykali się ok. 160 razy z przedstawicielami instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, m.in. Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Służby Zdrowia, Oświaty, Instytucji pozarządowych oraz ofiarami i sprawcami przemocy.

Przeprowadzono szereg innych działań, takich jak:

- powielenie i rozkolportowanie wykazu instytucji pomocowych działających na terenie działania KP Pasłęk oraz powiatu elbląskiego (poczekalnia KP Pasłęk) – 100 egz.
- przekazywanie informacji dla ofiar przemocy domowej odnośnie instytucji pomocowych (dane teleadresowe), pomoc w nawiązaniu kontaktu, ustaleniu terminu spotkania terapeutycznego w PCPR, itp. – 70
- udział w pracach Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy poszczególnych gminach – 57 spotkań

- udział w spotkaniach w PCPR w Elblągu w ramach współpracy dotyczącej nadzoru nad rodzinami zastępczymi – 3

Przy udziale dzielnicowych w Młynarach zorganizowany został „Marsz Przemocy” – inicjatywa o charakterze prewencyjno - edukacyjnym w zakresie zapobiegania przemocy oraz „Dnia Rodziny” w Młynarach.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie - funkcjonariusze ściśle współpracują z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, uczestniczą w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych dla rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Na terenie Olsztyna zespół interdyscyplinarny, w pracach którego uczestniczy koordynator procedury „Niebieskie Karty” z KMP w Olsztynie, spotyka się co 3 miesiące. Natomiast w pracach grup roboczych uczestniczą dzielnicowi. Funkcjonariusze brali czynny udział w tworzeniu gminnych/miejskich programów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, natomiast Naczelnik Wydziału Prewencji KMP w Olsztynie jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu ds. Przemocy w Rodzinie, powołanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego. Podczas spotkań w 2014 r. omawiano m.in. propozycje zmian regulacji prawnych związanych z przedmiotową tematyką.

Policjanci Komisariatu Policji w Biskupcu realizując zadania Krajowego Programu, przeprowadzili szkolenia z procedury „Niebieskie Karty” dla przedstawicieli podmiotów uprawnionych do jej wszczynania. W kwietniu, w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego, przeprowadzono **szkolenie dla pielęgniarek** oddziałowych Szpitala Powiatowego w Biskupcu, na którym omówiono treść *Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* i zadania przedstawicieli ochrony zdrowia w realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Kolejne szkolenie odbyło się we wrześniu 2014 r., a udział w szkoleniu wzięli **lekarze i ratownicy medyczni** z Biskupca.

W ramach doskonalenia zawodowego, policjanci biorą udział w szkoleniach i konferencjach z przedmiotowej problematyki, by stale podnosić swoje kompetencje i wiedzę w zakresie pomagania osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i skutecznego wpływania na zmianę postępowania osób dopuszczających się przemocy wobec najbliższych. Policjanci uczestniczą w szkoleniach prowadzonych przez przedstawicieli Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie (wojewódzkiego koordynatora procedury, psychologów, przedstawicieli BSW), w lokalnym doskonaleniu zawodowym również przewidziane i realizowane są przedmiotowe szkolenia prowadzone m.in. przez specjalistę prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii. Przedstawicielka Wydziału Prewencji uczestniczyła w organizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” na zlecenie PARPA 8-godzinnym seminarium **„Dziecko a sytuacja przemocy w rodzinie – kwestie prawne”**. Celem seminarium było zwiększenie wiedzy na temat aspektów prawnych przeciwdziałania przemocy w rodzinie (procedura „Niebieskie Karty”, władza rodzicielska i ingerencja w nią, dziecko jako świadek w postępowaniu cywilnym i karnym) oraz sytuacja prawna dziecka, jako osoby stosującej przemoc. Policjanci z Komisariatu Policji w Biskupcu wraz z przedstawicielami podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wzięli udział w organizowanym przez Pomorską Szkołę Profilaktyki Społecznej 8-godzinnym warsztacie **„Dziecko krzywdzone – jak rozpoznawać i pomagać”**. Podczas warsztatu omówione zostały zagadnienia związane z formami krzywdzenia dzieci, rozpoznawaniem objawów i sposobami pomocy dzieciom krzywdzonym, w tym działaniami interwencyjnymi i współpracą instytucjonalną.

Policjanci z KMP w Olsztynie i jednostek podległych włączyli się w obchody **Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem**. Funkcjonariusz Zespołu Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii WPR KMP w Olsztynie w dniach 24 i 24.02. w godz. 10:00 – 14:00 pełnił dyżur w jednostce Policji oraz dyżur telefoniczny. Ponadto na zaproszenie Fundacji „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” FIKA z Olsztyna delegowano funkcjonariusza Wydziału Prewencji KMP do Olsztyńskiego Centrum Organizacji Pozarządowych w Olsztynie, gdzie w dniach 26.02. i 28.02. w godz. 11:00 – 14:00 uczestniczył w dyżurach wspólnie

z przedstawicielami Prokuratury, kuratorów, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Olsztynie. Działania rozpropagowane były w lokalnych środkach masowego przekazu przez Fundację, jako inicjatora działań w Olsztynie, plakaty rozmieszczono również na terenie jednostek Policji, a informacje o przedsięwzięciu przekazywali również policjanci podczas spotkań z osobami, które mogłyby potrzebować porady i/lub pomocy.

Funkcjonariusz KP w Biskupcu (dzielnicowy i policjant pionu kryminalnego) w dniu 25.02.2014 r. w godz. 13:00 – 16:00 pełnił dyżur wspólnie z Prokuratorem w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Biskupcu, natomiast w dniu 27.02.2014 r. w godz. 15:00 – 17:00 policjant z KP w Olsztynku dyżurował wspólnie z pracownikiem socjalnym w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynku. Niezależnie od pełnionych dyżurów, osoby pokrzywdzone przestępstwem, w celu uzyskania pomocy mogły zgłaszać się do jednostek Policji w godzinach ich urzędowania.

W ramach „16 dni przeciw przemocy wobec kobiet” na terenie podległym KP w Olsztynku odbyła się IV Wojewódzka Konferencja w ramach kampanii „Biała Wstążka”, podczas której omawiana była rola mężczyzny w przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet. Policjant z Komisariatu zaprezentował uczestnikom statystykę działań Policji w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie, omówił działania Policji, podejmowane w celu zapewnienia ochrony ofiarom przemocy w rodzinie, w tym działania profilaktyczne, realizowane kampanie społeczne.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Biskupcu czynnie włączyli się w program „Otwórz oczy na zjawisko przemocy”, który realizowany jest przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu. W ramach programu policjant z Komisariatu przeprowadził 2 spotkania z osobami doświadczającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc wobec osób najbliższych. W grudniu 2014 roku policjant wziął również udział w spotkaniu podsumowujących podjęte w ramach programu działania.

Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach - w ramach doskonalenia zawodowego w 2014 r. przeprowadzono następujące szkolenia dla funkcjonariuszy Policji:

- „Obowiązki policjanta wynikające z realizacji programu MOC – Tak! PRZEMOC – Nie!”
- „Działania Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przesłanki sporządzania Niebieskich Kart”:
- „Zasady postępowania dzielnicowego wobec sprawcy przemocy domowej, będącego policjantem – MOC – Tak! PRZEMOC – Nie!”.

Ponadto dwóch dzielnicowych oraz koordynator procedury „Niebieskie Karty” uczestniczyli w trzydniowym szkoleniu organizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach w ramach projektu „Bliscy Nie Krzywdzą Bliscy Kochają”. Szkolenie prowadzili psycholodzy z „Niebieskiej Linii”. Ponadto w ramach projektu, policjanci przeprowadzili w siedzibie MOPS w Bartoszycach pogadanki profilaktyczne z członkami Środowiskowego Domu Samopomocy oraz z członkami Klubu Seniora. Dwóch policjantów z Komisariatu Policji w Górowie Iławeckim uczestniczyło natomiast w szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które organizowane było przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta w Górowie Ił.

Komenda Powiatowa Policji w Braniewie - policjanci przyłączyli się do ogólnopolskiej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”, w ramach której został utworzony Punkt Informacyjny, w którym dyżurowali: prawnik z Urzędu Miasta Braniewo, pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie, terapeuta uzależnień z Centrum Integracji Społecznej w Braniewie oraz funkcjonariusz Policji (koordynator Niebieskiej Karty). Punkt Informacyjny został utworzony w Klubie Abstynenta w Braniewie. Działania poprzedzone były akcją promocyjną, prowadzoną poprzez stronę internetową braniewskiej Policji i lokalne media.

Policjanci pełnili również dyżury telefoniczne, udzielali informacji osobom dotkniętym przestępstwem przemocy domowej.

Podczas spotkań z uczniami klas o profilu „Bezpieczeństwo publiczne” z Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych w Pieniężnie policjanci mówili o działaniach Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania zjawisk patologii społecznej. Funkcjonariusz prowadzący szkolenie uświadamiał młodzież o konsekwencjach przemocy w rodzinie.

W ramach międzynarodowej kampanii „16 dni przeciw przemocy wobec kobiet” na stronie internetowej jednostki umieszczony został komunikat zawierający m. in. informacje o krokach, jakie należy podjąć, aby sprawca przemocy został pociągnięty do odpowiedzialności.

W celu utrwalenia wiedzy oraz podnoszenia kompetencji funkcjonariuszy w sytuacjach interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie sześciokrotnie w ciągu roku przeprowadzono szkolenia wewnętrzne dla policjantów, w których uczestniczyli funkcjonariusze ogniwa patrolowo – interwencyjnego, ruchu drogowego, dzielnicowi oraz dyżurni (przeszkolono 56 funkcjonariuszy). Ponadto Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego, koordynator procedury Niebieskiej Karty oraz troje dzielnicowych z KPP w Braniewie uczestniczyło w szkoleniu pn. „**Rozmowa ze sprawcą i ofiarą przemocy**”, które zostało zorganizowane z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie.

W grudniu policjanci uczestniczyli także w spotkaniu z przedstawicielem Zespołu Psychologów KWP w Olsztynie. W trakcie szkolenia zwrócono uwagę na psychologiczne aspekty interwencji związanej z przemocą domową. Koordynator procedury Niebieskiej Karty wspólnie z kierownikiem Posterunku Policji w Wilczętach spotkali się z mieszkańcami gminy Wilczęta. Spotkanie miało na celu przekazanie podstawowej wiedzy na temat przemocy w rodzinie, a także zwrócenie szczególnej uwagi na negatywne konsekwencje tego zjawiska.

W 2014 roku z inicjatywy Komendy Powiatowej Policji w Braniewie przeprowadzono 4 spotkania z przedstawicielami i pracownikami PCPR w Braniewie oraz MOPS i GOPS z terenu powiatu braniewskiego. Tematem spotkania było wypracowanie procedur przy podejmowaniu interwencji wobec przemocy w rodzinie, gdzie zachodzi potrzeba odebrania dziecka w związku ze sprawowaniem nienależytej opieki. Na stronie internetowej KPP w Braniewie umieszczono informację na temat podmiotów zajmujących się problemem przemocy domowej. Ponadto funkcjonariuszom Ogniwa Patrolowo – Interwencyjnego przekazano informatory uzyskane z MOPS w Braniewie, celem propagowania ich wśród sprawców przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie - w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Działdowie, w październiku zostało przeprowadzone spotkanie dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedury „Niebieskie Karty”. W spotkaniu udział wzięli również pracownik socjalny oraz grupa kobiet, uczestniczących w projekcie „**Rodzina blisko siebie – daleko od przemocy**”. W celu właściwej realizacji zadań w zakresie przemocy w rodzinie w jednostce przeprowadzono szkolenie dla funkcjonariuszy Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KPP oraz podległego KP Lidzbark w zakresie zadań wynikających z *Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* oraz *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Niebieskiej Karty*.

Komenda Powiatowa Policji w Elku - w ramach projektu „**Rodzina wolna od przemocy – Miasto Elk skutecznie przeciw przemocy**”, który jest realizowany przez Miasto Elk przy współpracy Miejskiego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku, KPP w Elku, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowego Centrum Psychologiczno – Pedagogicznego w Elku oraz służby zdrowia, wydano broszurę pt. „Skuteczna pomoc”. Materiał jest adresowany do osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach tego samego projektu policjanci (koordynator procedury „Niebieskie Karty” oraz kierownik Rewiru Dzielnicowych) uczestniczyli w trzech seminariach wspólnie z przedstawicielami wyżej wymienionych instytucji. Podczas seminariów koordynator procedury przybliżyła uczestnikom prawa osób doświadczających przemocy oraz prawne możliwości

oddziaływania na osoby stosujące przemoc. Omówiono również obowiązujące procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w związku z przemocą. Udział w projekcie pozwolił również na zorganizowanie trzydniowych zajęć edukacyjno – szkoleniowych dla osób pracujących w obszarze przemocy w rodzinie. W zajęciach brali udział policjanci, pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni.

W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej policjanci KPP Ełk współpracują z instytucjami rządowymi i pozarządowymi, a w szczególności z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej funkcjonującym przy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej, gdzie otrzymują pomoc kobiety doświadczające przemocy wraz ze swoimi dziećmi. Ośrodek zapewnia ofiarom przemocy nocleg, wyżywienie oraz opiekę lekarską.

Prowadzone były szkolenia na temat: „Realizacja zadań z zakresu przemocy w rodzinie”, szkolenie dla kadry kierowniczej na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkolenie dla policjantów Wydziału Prewencji i RD na temat realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedur postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

Policjanci uczestniczyli w akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. W dniach 24 – 28 lutego 2014 r. w Sądzie Rejonowym w Ełku zorganizowano punkt konsultacyjny, w którym policjanci wraz z kuratorami sądowymi i przedstawicielami organizacji pozarządowych udzielali osobom zainteresowanym porad prawnych. Policjanci aktywnie włączyli się także w organizację międzynarodowej kampanii „16 dni przeciw przemocy wobec kobiet” i organizowanej w jej ramach lokalnej kampanii „Biała Wstążka”. W ramach kampanii zorganizowano akcję „Dni Otwartych Drzwi”, a problematykę przemocy w rodzinie włączono w tematykę spotkań z młodzieżą szkolną. W dniu 10 grudnia 2014 r. policjanci wzięli udział w seminarium podsumowującym kampanię. Podczas seminarium dwóch policjantów – dzielnicowych tej jednostki zostało uhonorowanych tytułem „Warmińsko – Mazurskiego Kawalera Białej Wstążki”. Poza tym w ramach akcji na terenie KPP Ełk umieszczono plakaty dotyczące kampanii a policjanci szczególnie dzielnicowi nosili przypięte przy mundurach białe wstążki.

Komenda Powiatowa Policji w Giżycku – policjanci włączyli się do obchodów „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw” wspólnie z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie działania miasta Giżycko. Informację o planowanych działaniach umieszczono na stronie internetowej jednostki oraz przekazano do lokalnych mediów. Osobom pokrzywdzonym przestępstwem Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku zaoferowało pomoc w punkcie konsultacyjnym w Giżycku, w którym można było uzyskać poradę specjalistów (prawników, psychologów, terapeutów i pedagogów). Dodatkowy punkt konsultacyjny został utworzony na terenie jednostki Policji oraz w PCPR w Giżycku. Z konsultacji skorzystały dwie osoby. W ramach przedsięwzięcia zorganizowano w CPUiIS szkolenie z podstawowych technik samoobrony dla kobiet, które prowadzili członkowie klubu AIKIDO. Koordynator procedury „Niebieskie Karty” wspólnie z pedagogami szkół podstawowych przeprowadził szkolenia/ spotkania z uczniami klas IV – VI na temat „Przemoc domowa – przemoc rówieśnicza” (odbyło się 12 spotkań). W ramach pracy profilaktycznej z młodzieżą realizowano ponadto działania pod nazwą „Stop Przemocy”, podczas których policjanci omawiali zagadnienie dotyczące przemocy rówieśniczej oraz domowej, kiedy to osobą pokrzywdzoną jest dziecko. W trakcie spotkań wyświetlany był film „Agresja, przemoc”, „Mobbing”, „Nie zamykaj oczu – agresja”. Ogółem przeprowadzono 10 spotkań z dziećmi i młodzieżą oraz 2 spotkania z rodzicami uczniów szkoły podstawowej i ponadgimnazjalnej.

Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Giżycku biorą udział w projekcie **Programu Ochronowego Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Głównym celem Programu jest wsparcie finansowe samorządu terytorialnego w realizacji lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, celem szczegółowym Programu jest natomiast podejmowanie działań mających na

celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskami przemocy w rodzinie. Program realizowany powinien być w oparciu o następujące założenia: zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie, poszerzenie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie, propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jak co roku obchodzony był **Międzynarodowy Dzień Mediacji**. W Komendzie Powiatowej Policji w Giżycku w dniach 13-17 października w godzinach 12:00-14:00 odbyły się dyżury, które pełnili policjanci Wydziału Kryminalnego. Policjanci w ramach swoich kompetencji udzielali niezbędnej pomocy informacyjnej.

Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi - policjanci we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gołdapi w ramach ogólnopolskiej kampanii „**Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw**” uruchomili punkt informacyjny dla ofiar przestępstw. Osoby zainteresowane mogły otrzymać pomoc prawno-psychologiczną zarówno w kontakcie bezpośrednim, jak i telefonicznym. Natomiast w ramach międzynarodowej kampanii „**16 dni przeciw przemocy wobec kobiet**” w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi odbyły się tzw. „otwarte drzwi” – osoby zainteresowane mogły spotkać się z członkami zespołu interdyscyplinarnego oraz skorzystać z nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego.

Komenda Powiatowa Policji w Iławie - dzielnicowi i policjanci zajmujący się prewencją kryminalną uczestniczyli w 4 szkoleniach dotyczących przemocy w rodzinie, w tym: 1 szkolenie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie, 1 szkolenie z pracownikami Ośrodka Psychoedukacji i Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Iławie oraz 2 szkolenia z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie. Ponadto policjanci brali udział w 3 spotkaniach, podczas których opracowywana była „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Iławskim na lata 2015 – 2020”. Ponadto organizowane są również szkolenia dla policjantów referatu patrolowo - interwencyjnego, dzielnicowych, zespołu dyżurnych oraz zespołu ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii KPP w Iławie dot. psychologicznych aspektów przeprowadzania interwencji domowej wobec stwierdzonej przemocy w rodzinie. Szkolenia mają na celu pogłębienie wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy, sposobu działania i pomocy ofiarom przemocy domowej.

Bardzo ważnym elementem jest współpraca policjantów z takimi instytucjami jak: Pełnomocnik Burmistrza ds. Rodziny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. Dotychczasowe współdziałanie wymienionych instytucji pozwoliły na zbudowanie lokalnego systemu pomocy społecznej doświadczającej przemoc, alkoholizmu i innych uzależnień.

Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie - funkcjonariusze jednostki uczestniczyli w kampaniach i konferencjach skierowanych do podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej odbyła się kampania „**Powiat bez przemocy**”, w której brali również udział przedstawiciele Policji;
- funkcjonariusze uczestniczyli w **IV Wojewódzkiej Konferencji Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Biała Wstążka” w Olsztynku**;
- udział w szkoleniu „**Nowe Perspektywy**” dla członków zespołu interdyscyplinarnego, organizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.

W dniu 28 listopada 2014 r. kętrzyńscy policjanci wspólnie z pracownikami MOPS, w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „**Biała Wstążka**”, zorganizowali ulicami miasta marsz przeciw przemocy „**Kochaj, szanuj, nie krzywdź, nie bij**”.

Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim - policjanci utrzymują stałą współpracę z Prokuraturą, sądem, instytucjami pomocowymi i Zespołem Kuratorów Sądowych. Na terenie jednostki jest również realizowane porozumienie podpisane pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Ornece a Komendantem Powiatowym Policji w Lidzbarku Warmińskim. Policjanci realizują ponadto założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2009-2015. Kierownictwo jednostki uczestniczyło w konferencji „Bezpieczny Powiat Lidzbarski”, która poświęcona była zapobieganiu przemocy w rodzinie. Funkcjonariusze przyłączyli się również do obchodów „**Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw**”.

Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie - w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, dzielnicowi o sytuacji występowania jej występowania na bieżąco informują instytucje pomocowe takie jak: MOPS, GOPS, PCPR, Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi grupy wsparcia oraz grupy terapeutyczne skierowane do ofiar przemocy, ale również realizuje program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy. Policjanci rozpoczynając procedurę „Niebieskie Karty” kierują sprawcę przemocy do wzięcia udziału w programie. Ponadto policjanci Wydziału Kryminalnego prowadzący postępowania w sprawach o znęcanie, w przypadkach odmowy wszczęcia bądź umorzenia, przesyłają stosowną informację do Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie oraz do dzielnicowego właściwego rejonu. Każdorazowo w przypadkach przedstawienia aktu oskarżenia, kobiety które są ofiarami przemocy informowane są o toku postępowania oraz możliwości wysłania informacji do sądu, gdy oskarżony nie stosuje się do wyroku sądu. Pokrzywdzonym przekazywane są informacje na temat funkcjonowania punktu konsultacyjno – informacyjnego, gdzie mogą one uzyskać porady psychologiczne, psychiatryczne, prawne itp. Ofiary przemocy w rodzinie są również powiadamiane o możliwości zwrócenia się na pierwszej rozprawie do sądu o przesłuchanie dziecka. Dzieci są przesłuchiwane w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno – Konsultacyjnym. W celu upowszechnienia danych placówek pomocowych, na stronie internetowej jednostki zamieszczone zostały w zakładce „Przemoc w rodzinie – informator” dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych i zakres udzielanej przez nie pomocy. Na stronie znajduje się również zakładka „Polska Karta Praw Ofiary”, „Informator dla pokrzywdzonego”, „Poradnik dzielnicowego – przemoc w rodzinie” oraz „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”, gdzie zamieszczone są odnośniki do strony www.pokrzywdzeni.gov.pl.

Zagadnienie przemocy w rodzinie poruszane było podczas spotkania z gronem pedagogicznym w Zespole Szkół Zawodowych w Mrągowie, w którym uczestniczyło 42 nauczycieli, a także podczas spotkania ze studentami Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Centrum Kultury i Turystyki w Mrągowie oraz z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Pieckach.

W ramach obchodów **Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw** policjanci nawiązali współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie oraz lokalnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, dzięki czemu w Komendzie Powiatowej Policji w Mrągowie i w siedzibach lokalnych służb pomocowych powstały punkty informacyjne, gdzie przez cały tydzień ofiary przestępstw mogły zgłaszać się, by zasięgnąć porady. O prowadzonych działaniach informowały lokalne media.

W październiku dzielnicowi uczestniczyli w spotkaniu zorganizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie. Tematem spotkania była standaryzacja usług w pomocy społecznej, a w szczególności realizacja usług w zakresie interwencji kryzysowej. Podczas spotkania przedstawiciele zaproszonych podmiotów mieli możliwość wymiany doświadczeń w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, a także wspólne wypracowanie rozwiązań w sytuacjach kryzysowych.

W listopadzie policjanci przyłączyli się do międzynarodowej kampanii „**16 dni Przeciw Przemocy Wobec Kobiet**”. Dzielnicowy dyżurował wspólnie z pracownikiem PCPR, udzielając porad w zakresie konsekwencji prawnych dotyczących przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy - na terenie podległym procedura „Niebieskiej Karty” prowadzona jest we współpracy z Miejskim i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej. Policjanci uczestniczyli w projekcie „**Stop Przemocy w rodzinie- IV**”, organizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, w ramach którego funkcjonariusze zajmujący się problematyką przemocy domowej, w roku 2014 brali udział w szkoleniach tematycznych dot. tej problematyki. 6 policjantów zostało przeszkolonych w zakresie współpracy z innymi instytucjami.

Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim - policjanci rozpowszechniali informatory uzyskane od powiatowych jednostek samorządu terytorialnego, zawierające dane teleadresowe podmiotów i organizacji oraz zakres realizowanych przez nie oddziaływań, w szczególności korekcyjno-edukacyjnych, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Ponadto na stronie internetowej komendy w dziale „Policja Radzi” stworzono zakładkę dotyczącą przemocy w rodzinie. Znalazły się tam informacje dotyczące tego, czym jest przemoc w rodzinie i jak na nią reagować. Na stronie umieszczono treść *Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020*, Informator dla osób dotkniętych przemocą, Informator dla osób stosujących przemoc, wykaz przestępstw przeciwko osobom bliskim, wzór zaświadczenia lekarskiego oraz dane teleadresowe wszystkich instytucji, które na terenie powiatu nowomiejskiego udzielają pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie. W związku z prawidłową realizacją procedury „Niebieskiej Karty”, mającej na celu podniesienie skuteczności działań Policji podejmowanych na rzecz ograniczenia i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, funkcjonariusze Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego (policjanci z Zespołu Interwencyjno-Patrolowego, dzielnicowi, dyżurni, policjanci RD) wzięli udział w szkoleniu, które przeprowadził koordynator procedury Niebieskiej Karty. Podczas spotkania przedstawiono prezentację multimedialną dotyczącą realizacji procedury NK i prawidłowego wypełniania formularza „Niebieska Karta – A”, omówiono podstawy prawne dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także zaprezentowano materiał filmowy – film instruktażowy - Przemoc w rodzinie – materiał dydaktyczny Szkoły Policji w Katowicach. Na spotkaniu przypomniano o właściwym obiegu dokumentacji, o zachowaniu terminowości i sposobie dokumentowania NK oraz kompletowania i prowadzenia teczek zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie”.

Policjanci powiatu nowomiejskiego w 2014 roku wzięli czynny udział w ogólnopolskiej akcji „**Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw**” oraz w międzynarodowej kampanii „**16 dni przeciw przemocy wobec kobiet**”. W poszczególnych gminach na terenie naszego powiatu zorganizowano konferencje w ramach Kampanii Białej Wstążki. W Sali Sesyjnej Urzędu Miasta zorganizowana została konferencja dotycząca problematyki przemocy. Do uczestnictwa w Konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego oraz przedstawiciele jednostek i instytucji działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy z terenu miasta Nowego Miasta Lubawskiego m.in. Radni Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie, przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego, Komendy Powiatowej Policji, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Staży Miejskiej, służby zdrowia, oświaty, Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji, pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych oraz lokalni przedsiębiorcy. Nie zabrakło również lokalnych mediów. Podczas konferencji został wygłoszony wykład przez Panią Bernadetę Jabłońską – specjalistę z zakresu problemu przemocy obejmującym tematykę: działań związanych z podjęciem pierwszego kontaktu z ofiarą przemocy w rodzinie i dalszą współpracą z osobą pokrzywdzoną, interwencję wobec sprawcy przemocy

oraz działania interwencyjne i pomocowe, m.in. dziecko jako ofiara przemocy w rodzinie, specyfika pracy z dzieckiem. Omówiono także zjawisko przemocy w rodzinie (przemoc wobec dzieci, kobiet, osób starszych i osób niepełnosprawnych), źródeł przemocy domowej, pojęcia i zakresu interwencji kryzysowej, zasad pomocy psychologicznej ofiarom przemocy, aktualnych form pracy ze sprawcą przemocy, motywacji do zachowań prospołecznych, analizy i interpretacji aktualnie obowiązujących aktów prawnych oraz kierunków ich nowelizacji. Mężczyznom uczestniczącym w Konferencji wręczono „Białą wstążkę” jako symbol osobistej deklaracji, że nigdy nie będą sprawcą przemocy wobec kobiet i będą reagować widząc przemoc wobec kobiet. Młodzież z Gimnazjum im. Filomatów nowomiejskich przedstawiła montaż słowno-muzyczny z elementami tańca dot. zjawiska szeroko rozumianej przemocy.

Ponadto członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy Grodziczno rozpoczęli cykl spotkań organizowanych w formie debat z młodzieżą szkolną. Spotkania zostały zorganizowane po to, by uświadomić młodym ludziom czym tak naprawdę jest przemoc, jakie jej formy występują w codziennym życiu, jakie rodzi skutki oraz jak z nią walczyć i na nią reagować.

Komenda Powiatowa Policji w Olecku - policjanci włączyli się w obchody „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”, a na terenie jednostki został uruchomiony punkt informacyjny. Zasadniczym celem tej inicjatywy było zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem. Osoby zainteresowane mogły uzyskać poradę prawną zarówno w kontakcie bezpośrednim, jak i telefonicznym. W skład zespołu dyżurującego zaangażowani byli funkcjonariusze pionu kryminalnego oraz prewencji. Informacje o prowadzonej kampanii nagłośniono poprzez umieszczenie komunikatów prasowych na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie. Policjanci współpracowali w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Kuratorów oraz Prokuraturą Rejonową w Olecku. Przedstawiciele KPP jednostki wzięli udział w szkoleniu pn. „**Podnoszenie skuteczności działań Policji w związku z przemocą w rodzinie**”. W trakcie zajęć przedstawiono jak należy używać kwestionariusz szacowania ryzyka.

Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie - policjanci Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego w dniu 17 stycznia 2014 roku na Zamku w Ostródzie zostali zaprzysiężeni na członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostródzie. Po tym spotkaniu odbyło się pierwsze posiedzenie, na którym wybrano nowego przewodniczącego. Na koniec kwietnia natomiast odbyło się posiedzenie całego Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. Funkcjonariusze przystąpili do realizacji „**Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw**”, organizując punkty przyjęć dla osób poszkodowanych przestępstwem.

W dniu 16.05.2014 r. ostródzcy policjanci wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łukcie zorganizowali **debatę społeczną dotyczącą przemocy w rodzinie**. Na spotkanie zaproszono władze samorządowe, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych oraz zainteresowanych tematem spotkania mieszkańców. Podczas debaty dyskutowano przede wszystkim o tym, jak usprawnić współpracę pomiędzy instytucjami, aby jeszcze skuteczniej pomagać osobom uwikłanym w przemoc domową. W dniu 06.06.2014 r. policjanci aktywnie włączyli się w organizowany dla gimnazjalistów z okazji rocznicy nadania sztandaru jednej ze szkół „**Dzień bez przemocy**”. Z tej okazji zorganizowano biegi przełajowe, do których rozgrzewkę przeprowadził Kierownik Posterunku Policji w Dąbrównie, który na co dzień prowadzi aktywny tryb życia, pokonując regularnie wiele kilometrów. Na zakończenie zawodów wręczono zwycięzcom puchary ufundowane przez kierownika posterunku i dyrektora szkoły. Poza tym funkcjonariusze uczestniczyli w cyklu spotkań w ramach Seminarium Partnerskiego z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanego przez Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem przy Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej dla PCPR w Ostródzie. W ramach przedmiotowego seminarium, na przełomie października i listopada funkcjonariusze wzięli udział w zajęciach dotyczących możliwości i form

oddziaływania oraz wpływu na kształtowanie postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Wykłady i ćwiczenia poświęcone było realizacji procedury Niebieskiej Karty oraz podejmowania wspólnych działań pomocowych.

Komenda Powiatowa Policji w Pisz - w zakresie przemocy w rodzinie policjanci na co dzień współpracują z różnymi instytucjami, które mają na celu szczególnie pomoc ofierze takiej przemocy. Na uwagę zasługują m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz utworzony przez tę placówkę Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pisz, Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Pisz, Punkt Konsultacyjny dla Ofiar przemocy w Rodzinie w Pisz, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pisz, Punkt Konsultacyjny Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej. W okresie od 25 listopada do 10 grudnia 2014 r. policjanci włączyli się w międzynarodową kampanię „**BIAŁA WSTAŻKA**”. Organizatorem piskiej kampanii był Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W dniu 25 listopada dzieci z piskich podstawówek rozdawały w centrum miasta przechodzącym kobietom własnoręcznie zrobione białe kwiaty. Natomiast pracownicy Ośrodka Profilaktyki i Terapii, MGOPS oraz policjantka przypinali przechodniom białe wstażki oraz rozdawali materiały edukacyjne takie jak: „Karta praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie” oraz ulotki informujące, gdzie można uzyskać pomoc i wsparcie w tej sprawie. W ramach w/w działań zaktywizowani zostali także policjanci referatu patrolowo-interwencyjnego oraz dzielnicowi. Policjanci ci w kontakcie bezpośrednim, jak i telefonicznym informowali ofiary przemocy w rodzinie o możliwości skorzystania z pomocy fachowców. W jednostce prowadzone są także systematyczne szkolenia policjantów w zakresie procedury „Niebieskiej Karty” i przemocy w rodzinie. W roku 2014 szkolenie dzielnicowym przeprowadziła przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego. W trakcie szkolenia omówiła zalecenia i sugestie zespołu kontrolerów z Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, który to dokonał sprawdzenia funkcjonowania zespołu w Pisz. Pisci policjanci zostali także przeszkoleni w zakresie przemocy domowej przez psychologa z MGOPS w Pisz, który omówił formy i sposoby pracy ze sprawcą przemocy domowej. Pani psycholog zwróciła także uwagę na psychologiczne aspekty w trakcie przeprowadzania interwencji domowych przez policjantów.

Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie - w kwietniu funkcjonariusze Komendy zainicjowali **III Powiatową Debata na temat „Przemoc w rodzinie – Przeciwdziałanie – Poprawa bezpieczeństwa pokrzywdzonych”**. Jej celem było zwrócenie uwagi mieszkańców powiatu szczytnieńskiego na występowanie przemocy jako siły niszczącej rodzinę i relacje międzyludzkie. Skupiono się na podniesieniu świadomości i wrażliwości społecznej na to zjawisko, wypracowywano również i upowszechniano takie mechanizmy oddziaływania, które uniemożliwiają eskalację przemocy. W listopadzie policjantka z Zespołu Prewencji Kryminalnej, Nietletnich i Patologii wzięła udział w spotkaniu pod nazwą „Gdzie szukać pomocy”, które zorganizowane zostało przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasymiu, a skierowane było do kobiet, które zmagają się z problemem przemocy domowej. W trakcie spotkania poruszano kwestie radzenia sobie w sytuacjach trudnych, kontaktu z Policją oraz nawiązywania współpracy z przedstawicielami instytucji włączonych do pracy grup roboczych/ ZI.

Komenda Powiatowa Policji w Węgorzewie – policjanci włączyli się w obchody „**Tygodnia Pomocy Ofiarom Przystępstw**”, podczas których w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie dyżurowali policjanci. Na recepcji jednostki Policji udostępniono ulotki informacyjne „Stop przemoc”, natomiast na stronie internetowej zamieszczono informację o pełnionych dyżurach. Z porad prawnych skorzystało 9 osób dotkniętych przemocą. Podczas organizowanego we wrześniu przez przedstawicieli Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego festynu pn. „**Obroń się przed przemocą. Pozwól sobie pomóc**”, specjalista ds. nietletnich i patologii przeprowadziła prelekcję edukacyjną na

temat zjawiska przemocy. Policjanci współuczestniczyli również w zorganizowanym z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego w Węgorzewie, II Przeglądzie Małych Form Teatralnych o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podczas którego dzielnicowi brali czynny udział w pracach komisji konkursowej. W ramach doskonalenia zawodowego dzielnicowi wzięli udział razem z pracownikami PCPR, MOPS, kuratorami sądowymi i pedagogami w szkoleniu dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto w jednostce prowadzone były szkolenia dla policjantów służb prewencyjnych, ruchu drogowego, zespołu patrolowo – interwencyjnego. Podczas szkoleń omawiane były m.in. obowiązki Policji w realizacji procedury NK, obowiązujące akty prawne, regulujące przedmiotowe zagadnienie, zalecenia dotyczące postępowania dla dobra dziecka oraz nieprawidłowości przy sporządzaniu „Niebieskiej Karty”. Policjanci zostali również zapoznani z filmem instruktażowym „Przemoc w rodzinie”.

II. Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie innym patologiom społecznym:

1. *Prostytucja i wykorzystywanie seksualne:*

Zagadnienie prostytuowania się osób, w tym nieletnich, jest przedmiotem systematycznych działań podejmowanych przez służby prewencyjne i kryminalne naszego województwa. Szczególnej kontroli poddawane są dworce kolejowe i autobusowe oraz ich okolice, a także inne miejsca, w których mogą gromadzić się nieletni przebywający na uciezkach z domów rodzinnych lub placówek opiekuńczo – wychowawczych, bądź resocjalizacyjnych. Działania te poza rozpoznaniem skali zjawiska mają za zadanie ustalenie osób nakłaniających do prostytucji lub ułatwiających uprawianie prostytucji celem osiągnięcia korzyści majątkowych. Problematyka zagrożeń, jakie niesie ze sobą uprawianie prostytucji jest również tematem spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą. Ponadto w komendach funkcjonują telefony zaufania, gdzie nie tylko można zawiadomić o fakcie popełnienia przestępstwa, ale przede wszystkim uzyskać poradę do jakiej instytucji pomocowej można się zgłosić. W celu przeciwdziałania eskalacji zjawiska w woj. warmińsko – mazurskim na zajęciach edukacyjnych z uczniami szkół podstawowych i gimnazjów policjanci przekazują wiedzę na temat nietykalności fizycznej i złego dotyku. Wskazują również osoby, u której ofiara wykorzystywania seksualnego powinna szukać pomocy. Na spotkaniach z dorosłymi (rodzicami, nauczycielami) przekazywane są informacje na temat jak rozpoznawać symptomy wykorzystywania seksualnego oraz jak mu przeciwdziałać. Policjanci podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą informowali również o możliwości korzystania w uzasadnionych przypadkach z numeru telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111. Zwłaszcza w okresie letnim funkcjonariusze informowali o sposobach przeciwdziałania komercyjnemu wykorzystywaniu najmłodszych i o instytucjach pomocowych dla ofiar tego precedensu. Jak wspomniano wcześniej Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie włączyła się w kampanię ogólnopolską „Nie odwracaj wzroku”, przeciwko wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w turystyce.

Kwalifikacja prawna	Przestępstwa stwierdzone	Podejrzani dorośli	Podejrzani nieletni
art. 197 kk	89	44	5
art. 200 kk	75	39	11
art. 203 kk	0	0	0
art. 204 kk	16	17	0

* dane na podstawie Biuletynu KWP

2. *Subkultury*

Wśród zjawisk patologicznych dotyczących osoby niepełnoletnie wymienić należy subkultury młodzieżowe, z których funkcjonowaniem często wiąże się popełnianie przestępstw. Rolą policji jest systematyczne rozpoznanie w tym zakresie, w celu ujawniania subkultur młodzieżowych, uaktywniających się np. podczas trwania imprez sportowych – tzw. szalikowcy. W celu wyeliminowania ewentualnych zagrożeń związanych ze zbiorowym zakłóceniem porządku publicznego (w trakcie, przed lub po zakończeniu imprez sportowych) policjanci garnizonu warmińsko – mazurskiego systematycznie utrzymywali kontakt z kierownictwem i zarządem klubów piłkarskich, przeglądali strony internetowe klubów piłkarskich, fora internetowe. Ułatwiało to podejmowanie działań zapobiegawczych skierowanych na eliminowanie agresywnych zachowań w zarodku i uspokajanie szczególnie aktywnych prowodyrów awantur i burd na stadionach jak również tzw. „ustawek”. Pomędzy środowiskami pseudokibiców istnieją tzw. „kosy”, co niesie ze sobą możliwość wystąpienia zakłóceń porządku publicznego, w związku z odbywającymi się meczami piłki nożnej.

W związku z meczami piłkarskimi można wyróżnić dwa podstawowe zagrożenia:

- zagrożenie wiążące się z przejazdem przez teren województwa warmińsko-mazurskiego grup kibiców/pseudokibiców;
- zagrożenie związane z organizacją meczy piłkarskich na stadionie w Olsztynie oraz przemieszczaniem się grup kibiców spoza województwa.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie - na terenie podległym, podobnie jak w sezonie poprzednim, odnotowano aktywność pseudokibiców Stomilu Olsztyn, HOOLIGANG 00. W strukturze działa około 50 – 90 osób, antagonistycznie nastawionych zarówno do Policji, jak i służb porządkowych. Ich celem jest dążenie do tzw. „ustawek” z pseudokibicami innych drużyn piłkarskich.

Komenda Miejska Policji w Elblągu - na terenie Elbląga i powiatu młodzież nie wykazuje większego zainteresowania działalnością subkultur młodzieżowych. Jak wynika z uzyskanych informacji najbardziej aktywni są „Szalikowcy”. W ogólnej liczbie około 300 „stałych” kibiców elbląskiego klubu szalikowcy to grupa która zrzesza około 60-80 osób. W grupie tej nie ma osób niepełnoletnich. Szalikowcy uaktywniają się najczęściej w trakcie rozgrywanych meczy piłki nożnej przez klub na własnym stadionie. W przypadku rozgrywania meczu na wyjeździe aktywność kibiców jest mała. Ilość kibiców wówczas waha się w granicach ok. 30 osób. Aktywność elbląskich kibiców wyraża się najczęściej poprzez skandowanie klubowych okrzyków, eksponowanie flag i napisów klubowych. Działania Policji wobec „szalikowców” mają charakter zapobiegawczy. Są one skierowane na eliminowanie w zarodku agresywnych zachowań i uspokajanie szczególnie aktywnych prowodyrów awantur i burd na stadionie w analizowanym okresie nie odnotowano incydentów z udziałem elbląskich kibiców. Od 2009 roku w Komendzie Miejskiej Policji w Elblągu realizowany jest program „**Bezpieczny stadion**”, którego głównym założeniem jest przekazanie młodzieży informacji o kulturalnym i zgodnym z prawem kibicowaniu. W trakcie działań prewencyjno-edukacyjnych związanej z podnoszeniem świadomości prawnej dzieci i młodzieży, poruszano zagadnienia związane z bezpieczeństwem imprez masowych ze szczególnym uwzględnieniem „Bezpiecznego stadionu”.

Graffitiarze – ich działalność związana jest z wandalizmem polegającym na malowaniu elewacji budynków, przystanków komunikacji miejskiej oraz innych miejsc użyteczności publicznej. Policjanci pionu kryminalnego w Elblągu, w ramach służby prowadzą aktywne i zintensyfikowane działania zapobiegawcze, poprzez rozpoznanie środowisk zajmujących się tym procederem, ukierunkowanych działań profilaktycznych w środowisku szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podczas spotkań z młodzieżą policjanci zespołu prewencji kryminalnej mówią o skutkach prawnych ponoszonych przez nieletnich za zniszczenie mienia poprzez tzw. „Graffiti”.

Komenda Powiatowa Policji w Iławie –na terenie działania KPP w Iławie, nie powiększyła się względem roku 2013 liczba szalikowców – sympatyków klubu piłkarskiego „Jeziorak Iława”.

Można wręcz stwierdzić, że z uwagi na problemy ligowe w/w klubu, ilość jego sympatyków zmalała. Nie odnotowano też powstania i działania żadnej innej nowej subkultury młodzieżowej.

3. Sekty i nowe ruchy religijne

Podobnie jak w roku 2013 również w roku 2014 w województwie warmińsko-mazurskim nie zaobserwowano działalności sekt, ani innych ruchów religijnych. Nie posiadamy również żadnych informacji na temat działalności jakichkolwiek sekt na terenie garnizonu. W związku z tym nie odnotowano żadnych zgłoszeń, ani interwencji dotyczących tego zagadnienia. Zagrożenia wynikające ze strony sekt były wielokrotnie omawiane przez policjantów na przedwakacyjnych spotkaniach edukacyjnych ze starszą młodzieżą szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

4. Bezdomność

(Według danych uzyskanych z Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie - stan na dzień 31.12.2014 r.)

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie od 1999 roku systematycznie diagnozuje zjawisko bezdomności w regionie Warmii i Mazur, przeprowadzając monitoring dwukrotnie w ciągu roku kalendarzowego (w styczniu i we wrześniu, a od 2008 we wrześniu oraz w grudniu), w tym celu w grudniu 2014 roku ROPS wystąpił do 116 ośrodków pomocy społecznej o udzielenie informacji dotyczącej skali zjawiska bezdomności w każdej gminie.

Opierając się na danych z ośrodków pomocy społecznej szacuje się, że według stanu na dzień 31.12.2014 r. w województwie warmińsko-mazurskim liczba bezdomnych wzrosła o 66 osób w porównaniu do ubiegłego roku i wyniosła **1361 osób** (w 2013 r.: 1295 osób), z czego zdecydowana większość stanowią mężczyźni – **87,43 %** (1190 osób), a **10,58 %** to kobiety (144 osoby). Niepokojące jest, iż problem ten dotyka również osoby małoletnie, bowiem w województwie jest 27 bezdomnych dzieci (1,99 %). Najwięcej osób bezdomnych przebywa w ośrodkach miejskich, tj. m.in. w Elblągu (161 osób), w Olsztynie (153), w Ostródzie (61), w Bartoszycach (53), w Gołdapi (46), w Biskupcu (40), w Nidzicy (36), w Szczytnie (32), w Iławie i w Ełku (po 31). W pozostałych miastach liczba bezdomnych jest niższa niż 30 osób.

Poniżej przedstawiona jest liczba osób bezdomnych, z uwzględnieniem przyczyn bezdomności, przy czym często są one umowne i wynikają jedna z drugiej (np. w wyniku nadużywania alkoholu osoba zostaje wyeksmitowana z mieszkania):

- alkoholizm **935** osób,
- eksmisja **333** osób,
- inne przyczyny **139** osoby,
- przestępczość **107** osób,
- choroby **138** osób.

Pod określeniem „inne przyczyny bezdomności” wymieniane są m.in.: problemy i konflikty rodzinne, rozwód, problemy mieszkaniowe związane z wymeldowaniem administracyjnym, uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, sprzedażą mieszkań, zawaleniem domu, pożarem mieszkania, długotrwałym bezrobociem, utratą stałego źródła dochodu, opuszczeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych, bezdomnością z wyboru.

Poniższa tabela zawiera dane liczbowe dotyczące osób bezdomnych wg kryterium wieku i wykształcenia.

Liczba dorosłych osób bezdomnych	w tym	Wiek				Wykształcenie			
		od 18 do 30	do 40	do 50	powyżej 51 r.ż.	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe

		r.ż.	r.ż.	r.ż.					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1334	mężczyźni	56	134	262	739	648	428	108	8
	kobiety	12	27	35	69	101	20	16	5
	RAZEM:	68	161	297	808	749	448	124	13

Największą grupę wśród **1334** dorosłych osób bezdomnych stanowią osoby w wieku powyżej 51 roku życia: **808** (739 mężczyzn i 69 kobiet). Wśród **262** osób bezdomnych w wieku od 41 do 50 roku życia znajduje się 262 mężczyzn i 35 kobiet, w grupie **161** osób w wieku od 31 do 40 roku życia jest 134 mężczyzn i 27 kobiet. Natomiast w grupie wiekowej od 18 do 30 roku życia znajduje się **68** osób, z czego 56 to mężczyźni, a 12 kobiety. Procentowo te dane przedstawiają się następująco:

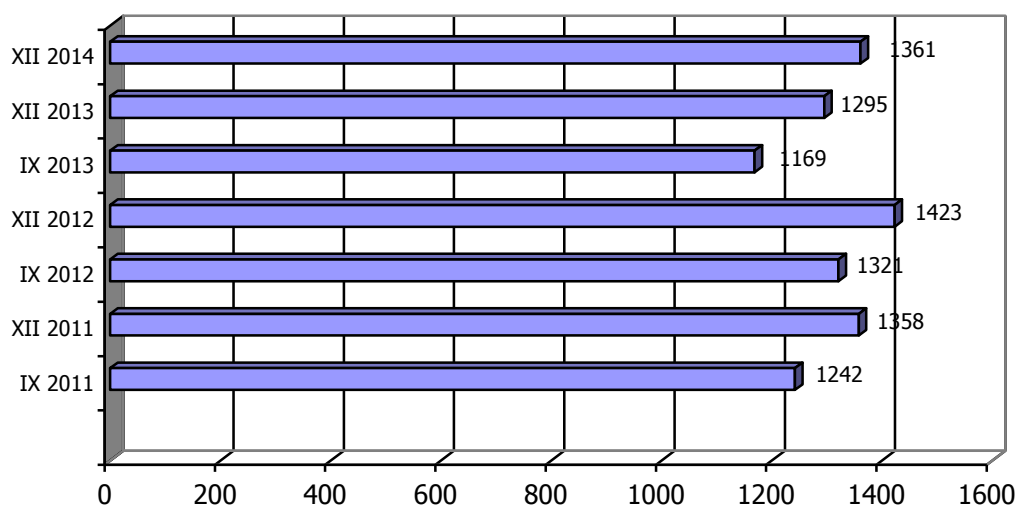
- osoby bezdomne powyżej **51** roku życia stanowią **60,57%** ogółu dorosłych bezdomnych;
- osoby bezdomne pomiędzy **41-50** rokiem życia stanowią **22,26%**;
- osoby bezdomne pomiędzy **31-40** rokiem życia stanowią **12,07%**;
- osoby bezdomne pomiędzy **18-30** rokiem życia stanowią **5,1%**.

Biorąc pod uwagę kryterium wykształcenia, największą grupę bezdomnych stanowią osoby wykształceniem podstawowym: **749** osób (648 mężczyzn i 101 kobiet), natomiast najmniejszą - osoby z wykształceniem wyższym: jest to **8** mężczyzn i **5** kobiet.

Poniższe dane przedstawiają dokładną liczbę dorosłych osób bezdomnych wg kryterium wykształcenia:

- wykształcenie podstawowe: **749** osób (648 mężczyzn i 101 kobiet), co stanowi **56,15%**;
- wykształcenie zawodowe: **448** osób (428 mężczyzn i 20 kobiet), co stanowi **33,58%**;
- wykształcenie średnie: **124** osoby (108 mężczyzn i 16 kobiet), co stanowi **9,3%**;
- wykształcenie wyższe: **13** osób (8 mężczyzn i 5 kobiet), co stanowi **0,97%**.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób bezdomnych w województwie w latach 2011 – 2014.

Analizując zjawisko bezdomności na podstawie powyższego wykresu można zauważyć, iż szacunkowa liczba osób bezdomnych podlegała niewielkim wahaniom. Największą liczbę bezdomnych zanotowano w grudniu 2012 roku (1423 osoby - gdy liczba osób bezdomnych wzrosła o 102 osoby), w grudniu 2014 roku (1361) oraz w grudniu 2011 roku (1358). W okresie od grudnia 2012 roku do września 2013 roku nastąpił znaczny spadek liczby bezdomnych (aż o 254 osoby, tj. 17,85 %), najmniejszą liczbę bezdomnych odnotowano we wrześniu 2013 roku

(1169 osób). W porównaniu do ostatniego badania z grudnia 2013 roku liczba osób bezdomnych w regionie wzrosła o 66 osób i na dzień 31.12.2014 r. wyniosła 1361.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku w województwie warmińsko-mazurskim realizowano **16 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności**. Cztery osoby w ramach realizowanego programu podjęło terapię lub leczenie, pięć osób podjęło zatrudnienie podczas realizacji programu, natomiast trzy osoby objęte indywidualnym programem wyszły z bezdomności, 29 osób bezdomnych objęto Kontraktem Socjalnym.

Analiza zjawiska bezdomności na terenie województwa warmińsko – mazurskiego w latach 2011 – 2014 wykazuje, iż liczba osób bezdomnych wzrasta w okresie zimowym, kiedy to złe warunki atmosferyczne zmuszają większą liczbę osób bezdomnych do zgłaszania się do instytucji pomocowych (ośrodków pomocy społecznej, schronisk, noclegowni, jadłodajni i innych ośrodków wsparcia). Na terenie województwa istnieją łącznie 24 noclegownie, hostele i schroniska, w których dostępnych jest 778 miejsc noclegowych. Pomimo, iż występuje znaczna rozbieżność pomiędzy ogólną liczbą bezdomnych a liczbą miejsc w placówkach oferujących schronienie, podkreślić należy, iż potrzeby osób bezdomnych są zabezpieczone. Istnieje bowiem możliwość zwiększenia liczby miejsc noclegowych w okresie zimowym, a pomocy udzielają ponadto jadłodajnie, punkty wydawania odzieży i paczek żywnościowych, pralnie, łaźnie oraz punkty pomocy medycznej. Często jednak obserwowana jest niechęć osób bezdomnych do korzystania z pomocy i opieki schronisk i noclegowni, zwłaszcza związana z nieakceptowaniem obowiązujących w nich regulaminach i zakazie picia alkoholu na ich terenie. Osoby uzależnione od alkoholu decydują się przed mrozami chronić się w pustostanach lub w altankach na terenie ogródków działkowych. Niestety doświadczenia ubiegłych lat wykazały, iż zima stanowi poważne zagrożenie dla życia i zdrowia zwłaszcza osób bezdomnych i samotnych. Każdego roku w okresie jesienno – zimowym odnotowuje się przypadki zgonów osób z powodu wychłodzenia organizmu (2009/2010 – **36** przypadków zamarznięć; 2010/2011 – **12** przypadków zamarznięć; 2011/2012 – **8** przypadków zamarznięć; 2012/2013 – **13** przypadków zamarznięć).

Przed rozpoczęciem okresu zimowego 2014/2015, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego podjęto działania zapobiegawcze mające na celu niwelowanie zagrożeń utraty życia i zdrowia osób szczególnie narażonych na działanie fali silnych mrozów. Działania te oparte były na udzieleniu pomocy osobom szczególnie zagrożonym m.in. bezdomnym, starszym, niepełnosprawnym i samotnym. Niezwykle istotna jest w nich szybkość reakcji oraz aktywność służb publicznych. W związku z powyższym jednostkom terenowym polecono w okresie jesienno-zimowym w przypadku wystąpienia spadków temperatur, powodujących zagrożenie dla życia i zdrowia osób, zlecać policjantom pełniącym służbę patrolową kontrolę miejsc gromadzenia się osób bezdomnych (działek letniskowych/ ogrodowych, dworców, pustostanów itp.) i udzielanie pomocy potrzebującym. W sytuacji powzięcia informacji o osobach szczególnie zagrożonych niezwłocznie powiadamiano instytucje pomocowe (MOPS, GOPS, PCPR itp.), w celu podjęcia działań zgodnie z ich kompetencjami. Dyżurni jednostek Policji posiadali aktualne wykazy instytucji udzielających wsparcia, które działają na terenie właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji, natomiast w lokalnych mediach pojawiały się przestrogi na temat zagrożeń i skutków działania niskich temperatur oraz apele o sygnalizowanie służbom ratunkowym poszczególnych przypadków zagrożeń.

Ponadto kolejny raz funkcjonariuszom przekazano informację dotyczącą funkcjonującej bezpłatnej, całodobowej infolinii dla osób bezdomnych o numerze **0 800 165 320**, gdzie uzyskać mogą informacje na temat miejsc noclegowych, jadłodajni oraz punktów udzielania pomocy rzeczowej, finansowej, prawnej i medycznej na terenie całego województwa warmińsko – mazurskiego. Przekazano także informacje o lokalnych instytucjach niosących pomoc w przedmiotowym zakresie.

5. Żebractwo.

Zjawisko żebractwa, zwłaszcza powiązanego z wykorzystywaniem do tego procederu dzieci, stanowi obecnie problem społeczny. Od lat kojarzone jest z bezdomnością i bezrobociem,

gdzie przy trudnej sytuacji ekonomicznej kraju, brak zatrudnienia, a tym samym brak środków do życia powodują, że ludzie podejmują ryzykowne próby zdobywania pieniędzy.

Współcześnie jednak żebractwo może być świadomym wyborem pozyskiwania pieniędzy, bądź też skutkiem przymuszania do określonego zachowania. Proceder żebractwa postrzegany jest obecnie przez pryzmat przestępstwa handlu ludźmi, dlatego też problem skłaniania do żebractwa należy rozpatrywać każdorazowo, jako potencjalnie związany z tym przestępstwem.

W polskim prawodawstwie kwestie odpowiedzialności karnej za zebranie oraz nakłanianie do tego procederu stanowią przepisy Ustawy z dnia 20 maja 1971 roku *Kodeks Wykroczeń*, tj. art. 58 i art. 104.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, w 2014 r. w stosunku do 2013 r. zanotowano wzrost liczby ujawnionych wykroczeń z art. 58 kw – z 76 do 150, tj. o 74.

W 2014 r. dominującym sposobem zakończenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z art. 58 kw było zastosowanie, na podstawie art. 41 kw, środków oddziaływania pozakarnego (pouczenie, zwrócenie uwagi, ostrzeżenie lub zastosowanie innych środków oddziaływania wychowawczego). W taki sposób zakończono czynności wyjaśniające w przypadku 132 wykroczeń. W 2014 r. czynności wyjaśniające w sprawach 14 wykroczeń z art. 58 kw zakończyły się nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego. Sporadycznie czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia z art. 58 kw kończyły się skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu (w 3 przypadkach).

W województwie warmińsko-mazurskim, policjanci ujawniali także wykroczenia z art. 104 kw (w 2014 r. - 34 wykroczenia). Dominującym sposobem zakończenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z art. 104 kw była grzywna w drodze mandatu karnego skierowano żadnego wniosku o ukaranie do sądu, zaś w 9 przypadkach zastosowano pouczenie.

Dążąc do zapewnienia bezpieczeństwa obywateli, w kontekście procederu żebractwa, który stanowi problem społeczny, należy podejmować działania zmierzające do zminimalizowania, bądź wyeliminowania przypadków żebrania na terenie naszego województwa.

6. Inne formy patologii:

W ramach realizacji zadań **w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji, rasizmowi, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji wobec cudzoziemców:**

- a) policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie poprowadzili spotkanie dla studentów zagranicznych z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie na temat bezpieczeństwa i postępowania w sytuacjach zagrożenia. W spotkaniu wzięło udział ok. 50 obywateli Arabii Saudyjskiej. Policjanci poprowadzili spotkanie w języku angielskim, omówili policyjne procedury oraz wybrane uregulowania polskiego systemu prawnego z uwzględnieniem informacji na temat odpowiedzialności karnej za popełnienie wykroczenia bądź przestępstwa. Słuchaczom zaprezentowano informacje na temat sposobu i możliwości kontaktowania się z Policją w sytuacjach zagrożenia (podano numery alarmowe – w tym obsługiwany w języku angielskim całodobowy numer alarmowy 112 - i podkreślono, jakie informacje należy przekazywać korzystając z nich). Słuchacze dowiedzieli się, w jakie dokumenty powinni być wyposażeni na terenie Polski oraz jak zachować się w trakcie interwencji policyjnych. Spotkanie było również okazją do zaprezentowania umundurowania polskiej Policji i sprzętu wykorzystywanego w codziennej służbie. Uczestnikom na bieżąco odpowiadano na wszystkie pojawiające się pytania i wątpliwości, a także zwrócono uwagę na kwestie różnic kulturowych tak, by możliwe było uniknięcie wzajemnych konfliktów.

- b) policjanci rozpropagowywali założenia kampanii opracowanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pn. **Racism. Say it to fight it**. Kampania wyjaśnia czym są przestępstwa z nienawiści, co robić, gdy stanie się ofiarą takiego przestępstwa i do kogo się zgłosić.

Zjawisko nikotynizmu - przygraniczne położenie powiatu braniewskiego generuje nielegalny handel wyrobami tytoniowymi bez polskich znaków skarbowych akcyzy, a osoby trudniące się sprzedażą takiego towaru nie zważają na młody wiek kupujących. Dzieci i młodzież ujawniana była głównie przez pedagogów szkolnych oraz patrolujących miasto policjantów. Młodzież paliła papierosy najczęściej podczas przerw lekcyjnych wychodząc poza teren szkoły. Podejmowane kontrole prewencyjne nie przyczyniają się do ograniczenia zjawiska, a jedynie do czasowego zaniechania palenia w kontrolowanych miejscach. Z ujawnionymi niepełnoletnimi osobami palącymi papierosy przeprowadzone były rozmowy profilaktyczne w obecności rodzica lub pedagoga szkolnego. Rozpytywani nieletni bardzo często tłumaczyli się, że papierosy dostali od kolegi, nie podając jego danych personalnych lub twierdzili, że wyroby tytoniowe zostały im kupione przez n/n dorosłą osobę. W szkołach podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych prowadzona była działalność edukacyjna w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich w przypadku popełnienia czynu zabronionego oraz przejawiania zachowań patologicznych (palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków). W ubiegłym roku przeprowadzono 39 spotkań, w których uczestniczyło 878 uczniów.

Cyberprzemoc - jest świadomą szkodą, wyrządzaną za pomocą środków elektronicznych. Podstawowe formy zjawiska, to: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Kwalifikacje prawne dotyczące cyberprzemocy mieszczą się w poniższych artykułach:

- art. 200a kk – uwodzenie dzieci przez Internet;
- art. 200kk – produkowanie, posiadanie, prezentowanie, utrwalanie treści pornograficznych z udziałem małoletnich poniżej 15 lat;
- art. 200b kk – publiczne propagowanie lub pochwała zachowań o charakterze pedofilskim;
- art. 190a kk – stalking;
- art. 191a kk – utrwalanie i rozpowszechnianie wizerunku nagiej osoby;
- art. 267 kk – hacking;
- art. 212 kk – zniesławienie;
- art. 216 kk – znieważenie.

W 2014 roku funkcjonariusze z Wydziału Prewencji i Wydziału dw. z Przystępnością Gospodarczą KWP w Olsztynie, zorganizowali i przeprowadzili wspólnie ze studentami Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP w Olsztynie, Dzień Bezpiecznego Internetu, który obchodzony był pod hasłem „*Razem tworzymy lepszy Internet*”. Myślą przewodnią działań było przede wszystkim to, że każdy człowiek ponosi odpowiedzialność za to, co robi w sieci i w jaki sposób z niej korzysta. Celem spotkania było uświadomienie młodzieży, że każdy internauta może przyczynić się do tego, że Internet będzie miejscem bezpiecznym i pozytywnym. Spotkanie prowadzili policjanci wspólnie ze studentami. Lekcja o tworzeniu lepszego Internetu odbyła się w Sali wykładowej wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP w Olsztynie.

W całym województwie policjanci czynnie włączyli się w obchody Międzynarodowego Dnia Bezpiecznego Internetu. Policjanci zorganizowali różne formy spotkań edukacyjnych (wykłady, pogadanki, warsztaty) dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, debaty społeczne z udziałem przedstawicieli grona pedagogicznego, młodzieży i rodziców, szkolenia dla nauczycieli oraz spotkania z rodzicami w ramach wywiadówek organizowanych w szkołach. Informacje w formie przestróg umieszczane były na stronach internetowych komend.

Policjanci z **Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie** uczestniczyli w olsztyńskim cyklu filmowym „**Kino na Temat**” organizowanym przez sieć kin Helios i „Gazetę Wyborczą”. Ogólnopolski projekt skierowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którzy po projekcji specjalnie wybranego filmu mają okazję rozmawiać o ważnych dla siebie sprawach i pytać o nurtujące ich wątpliwości. Do dyskusji prowokują filmy mówiące o sprawach aktualnych, dotyczących młodego pokolenia. W lutym w kinie Helios dwukrotnie został wyświetlony duński film z 2011 roku pod tytułem „Przytul mnie” w reżyserii Kaspara Munk’a. Film zapoczątkował dyskusję na temat zjawiska cyberprzemocy i zagrożeń, z jakimi młodzi ludzie mogą spotkać się w Sieci. Funkcjonariusze odpowiadali na liczne pytania młodzieży, wyjaśnili mechanizmy działania internetowych przestępców, radzili o czym pamiętać, by korzystanie z Internetu było jak najbardziej bezpieczne. Podczas spotkań młodzież była pytana „Czy czujesz się zagrożony cyberprzemocą?” - swoje zdanie uczestnicy wyrażali poprzez podniesienie kartoników: biały oznaczał odpowiedź NIE, czerwony - TAK. Wielu młodych ludzi odpowiadało, iż nie czuje się zagrożona tym zjawiskiem, jednak po dyskusji z przedstawicielami Policji większość przyznała, iż korzystając z Internetu trzeba zachować wyjątkową ostrożność, by uniknąć zagrożeń. Fabuła wyświetlanego filmu doskonale wkomponowała się w założenia obchodzonego w lutym Dnia Bezpiecznego Internetu, którego tegoroczne hasło to: *Razem tworzymy lepszy Internet.*

Policjanci z **Komendy Powiatowej Policji w Elku** brali udział w uroczystym apelu, w czasie którego uczniowie przedstawiali scenki mające przestrzegać przed niebezpiecznymi zachowaniami w sieci oraz ogłoszono wyniki konkursu na najlepszą prezentację multimedialną dot. problematyki cyberprzemocy.

• **Bezrobocie**

Z danych uzyskanych z Urzędu Statystycznego w Olsztynie, według stanu na koniec listopada 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynosiła 94,5 tys. osób:

- ludność (stan w dniu 30.06.2014 r.) – 1445,5 tyś. osób
- stopa bezrobocia – 18,3 %
- liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy – 61

Wysoki poziom bezrobocia w znacznym stopniu wpływa na liczbę sprawców, którzy dopuszczają się czynów o charakterze przestępczym.

I. TABELA Z ZAKRESU ROZPOZNANIA PROFILAKTYCZNEJ PRACY POLICJI NA RZECZ ZAPOBIEGANIA DEMORALIZACJI NIELETNICH.

Wyszczególnienie		liczba	
Wnioski, zawiadomienia, interwencje skierowane do instytucji i organizacji	z tego do:	sądów rodzinnych	4311
		szkół i innych placówek oświaty i wychowania	482
		służby zdrowia i opieki społecznej	50
		poradni wszelkich typów	10
		innych instytucji i organizacji	389
ujawnieni nieletni:	pod wpływem narkotyków	37	
	pod wpływem alkoholu	758	
	członkowie subkultur młodzieżowych	5	
	uciekiniery z:	domów rodzinnych	382
		placówek opiekuńczo –wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych ,Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapeutycznych	1435
		schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych	22
		prostyтуujący się:	
	dziewczęta	2	
	chłopcy	0	
spotkania z młodzieżą		7875	
spotkania z pedagogami		2135	

Wnoszę o zatwierdzenie:

**NACZELNIK
WYDZIAŁU PREWENCJI
KWP w OLSZTYNIE
nadkom. Arkadiusz Sylwestrzak**

-podpis na oryginale-

Opracowały:

nadkom. Małgorzata Bojarowska

asp. szt. Joanna Śmilgin-Lis

st. asp. Joanna Radek

Oryginał znajduje się w Wydziale Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie